

Till Klimat- och Näringsdepartementet
Remissyttrande avseende regeringens promemoria Förslag om nya energipolitiska mål KN2023/04578
Diarienummer KN2023/04578

Undertecknad representant för lokal miljöorganisation och civilsamhället inlämnar härmed synpunkter på regeringens promemoria Förslag om nya energipolitiska mål KN2023/04578. Med inspel av kritik på regeringens förslag till klimatplan, avseende de delar som berör vindkraftsrelaterade frågor.

Vi kan i bifogat material framlägga nya vetenskapliga evidens som visar att vindkraft har en rad destruktiva effekter på folkhälsa, uppväxtmiljö, välfärdssystem, klimat, ekosystem, biologisk mångfald och huvudnäringar inom skog- och lantbruk, renskötsel, fiske och turism. Det kan särskilt framhållas att nobelprisbelönad forskning nu visar att allt kraftigare emission av infraljud och lågfrekvent ljud orsakar så allvarliga hälsoeffekter att förutsättningar saknas för fortsatt vindkraftsexploatering.

Vi ser med ökad besvikelse att även denna regering inte genomfört erforderliga riskanalyser enligt den demokratiska transparenta, process som krävs i EU-kommissionens och UNECEs handlingsplan (decision VII/8f) för fastställande av nationellt strategiska planer för energi och klimat i enlighet med Århuskonventionens Artikel 7. Avseende allmänhetens medverkan.

Detta innebär att vindkraftens ackumulerade skadeverkningar och totala kostnader för samhället inte redovisats. Energi- och Klimatplaner kan i dessa delar anses baseras på politiskt förlegade narrativ, som hyllats av tidigare regeringar. Under begreppen "grön omställning", "fossilfri energi" och "hållbar utveckling". Samtliga dessa begrepp är idag starkt överdrivna och i många fall ovederhäftiga, i ljuset av nya vetenskapliga evidens. De vindkraftsrelaterade aspekterna måste därför lyftas ur energi- och klimatplaner i avvaktan på den demokratiska process och de riskanalyser som krävs enligt EU-kommissionens och UNECEs handlingsplaner. Här föreligger rak juridisk prövningsmöjlighet ända fram till UN-domstolen.

Fasta och evidensbaserade nationella strategiska planer och regelverk ger sedan stöd för säkra och enhetliga beslut, som i tidigt skede sorterar bort olämpliga projekt och undermåliga beslutsunderlag. Detta medför automatiskt kortare prövningsprocesser för miljötillstånd. Och mindre antal överklaganden och ansökningar om prövningstillstånd till länsstyrelser och domstolar.

De nya kunskaperna om vindkraftens destruktiva effekter på folkhälsa, natur och näringslivet, visar att denna energiform har mycket begränsad betydelse för klimatomställningen. Det kan tvärtom konstateras att varken Miljöbalkens 2§ eller Klimatlagens 2§ tillämpats avseende korrekt prövning av dessa ödesdigra effekter. Vindkraftens kumulativa och indirekta kostnader har inte studerats, vilket medfört att denna energiform redan orsakat förödande skador på hälsa, miljö och ekonomi.

Dessa allvarliga kunskapsluckor kan leda till felbedömning av de totala samhällskostnaderna, låg konkurrenskraft och felaktiga industrisatsningar.

Det är därför viktigt att i god tid ompröva och precisera den kvantitativa bedömningen. Likaså att elbehovet täcks på geografiskt rätt plats och att osäkerheter beaktas som berör de aktuella projekten.

Detta gäller i hög grad för planerna på fossilfritt stål, som redan intecknat 50 % av vår nuvarande elproduktion. Utan realistiska riskanalyser. Än mer ologiskt genom att Green Steel fick företräde framför LKAB som initierat tekniken. Dessa projekt har nu starkt ifrågasatts av ledande nationalekonomer. Det är uppenbart att dessa projekt kommer att dränera Mellan- och Sydsverige på elenergi och orsaka kraftiga prishöjningar för företag

och elkonsumenter. Detta kan endast undvikas genom att bolagen åläggs att själva klara sin energiförsörjning genom SMR-reaktorer eller möjligen återfångst av CO₂ som råvara för tillverkning av konstgödning etc.

Denna kvantitativa bedömning borde redan gjorts vid bedömningen av Green Steel, men bör nu prioriteras i närtid. Kanske i samverkan med den finska satsningen på kärnkraft. Arbetet har huvudsakligen utförts på myndighetsnivå, men borde i större utsträckning styrts av politiska åtgärder och strategier.

De förhastade besluten om den energikrävande produktionen av hybridstål är exempel på bristfällig hantering av målkonflikter. Detta gäller också vindkraft. Forskningen visar nu att vindkraft initialt är mer klimatfarlig än fossilkraft. Vindkraften kan därmed inte bidra till den klimatomställning som åberopas. Entydiga bevis finns för att vindkraft är ett politiskt narrativ som inte uppfyller kraven för fossilfri eller "grön" omställning. Där stor del av befolkningen utsätts för okontrollerade medicinska experiment från fosterstadiet, genom de känsliga barndomsåren till ålderdomen när sensitiviteten åter ökar vid 55+.

Formuleringen "att utveckla elsystemet utifrån samhällets behov och i en takt som möjliggör klimatomställningen" blir därmed felaktig, då säkerställda riskanalyser inte genomförts. Det visar också att denna målkonflikt borde hanterats betydligt tidigare på ett nationellt plan i den transparenta och demokratiska process som föreskrivits i EU-kommissionens handlingsplan.

Vindkraft motverkar klimatomställningen genom

- direkt regional temperaturökning ca 0,27 °C. Initialt mer skadlig än fossil energi (Keith/Miller)
- direkt lokal temperaturhöjning, 0,5-3,5 °C, < 9 km. Genom kraftig turbulens. Varm luft pressas mot marken under sommarnätter, vilket medför utebliven dagg och lokal torka.
- utsläpp av CO₂ och metan ur våtmarker och skog. Verkens vibrationer komprimerar torv- och humusskikt och orsakar läckage av kontaminerat grundvatten. Tillträde av syre oxiderar torv och humuslager. Skogarna fungerar inte längre som nettokälla för CO₂.
- regional torka på land när fuktig havsluft kondenseras och faller som regn i haven <50 km.
- minskat återtag av CO₂ och planktonmassa när havsbaserade vindkraftverk hindrar vindar och strömmar. Lägre våghöjder minskar vågrörelser och karbonatbildning (CO₃).
- vibrationer i markplanet 1-4 km eller reflektion från djupare geologiska skikt som komprimerar ytskiktet. Ökad avdunstning av ytvatten, ökad avledning av regnvatten samt minskad fukthalt, näringstillförsel och förmåga att inlagra CO₂. Påverkan av maskar och ekosystem. Förstärkta vibrationer i byggnadskonstruktioner medför höjd ljudnivå inomhus.
- försämrade fotosyntes och synergi mellan mikroorganismer och trädens rotsystem. Infraljud, vibrationer och torka blockerar insekternas och mikroorganismernas (svampar) nedbrytning av växtmaterial och synergierna med trädens rotsystem, som svarar för utbytet av näring och vätska mot kolhydrater.
- ökade insektsangrepp och förstärkt ozolytprocess. Insektsskador på stressade barrträd medför högre utsläpp av terpenener, som ombildas till frätande ozon och penetrerar bladens och barrens öppningar för luftombyte. Denna skadliga "ozolytprocess" diskuteras i Naturvårdsverkets CLEO-rapport 2015 och anses nå kulmen 2050.
- ökade skogsskador. Vintertid ökar risken för isbeläggning och brott på grenar och toppar när fuktig luft pressas mot kalla träd. Förstärkta frostsador under känslig vårperiod.
- förstärkning av rotsystemen, på bekostnad av tillväxt i stammar, grenar och bladverk.
- minskad tillväxt och återfångst av CO₂. Kinesisk satellitstudie visar lägre vegetationsindex upp till 9 km.
- ökade arealförluster genom skogsavverkning, 1-8 ha/verk. Minskad tillväxt och lönsamhet inom skogsbruk och förädlingsindustrin.
- regional torka och minskad planktonmassa när nederbörden faller i haven. 10-500 km.

- ljusföroreningar. Påverkan av ekosystemens dygns- och årsrytm och artrikedom >5 km. Minskade habitat för fåglar och djur.
- skuggstörningar. 1-2 km. Stör fotosyntesen och tillväxt. Intrång i bostäder.
- lågfrekvent ljud stör mikrofaunans vibrationella kommunikation. Minskad näringsomsättning.
- spridning av evighetsgifter, lokalt och globalt. Molekylstora partiklar (<32 nanometer) av epoxyplast bundna med PFAS, metylkvicksilver m.m. som kan passera cellmembran.
- habitatförskjutningar, 1-5 km. Vilda hovdjur använder öron som trattar som förstärker till +20 dBA hörbarhet. Grävlingar får 3x högre kolesterolhalt. Fåglar överger bullriga viloplats och uttrötts genom förlust av näring och energi.

Allt detta innebär att skogarnas tillväxt och förmåga att absorbera CO₂ reduceras. Denna indirekta ökning av klimatgaserna är inte medtagen i de officiella uppgifterna om vindkraftens utsläpp av ca 15 g CO₂/KWh. Den verkliga effekten kan därför vara generellt sexfaldig och påverka skogarna långt utanför de redan ytkrävande industrierna. Detta måste inräknas i Naturvårdsverkets uppdrag att beräkna och värdera utsläppsrätter för olika energislag.

Vindkraften ha redan orsakat stora samhällsskador. Förutsättningar saknas därför för de 8-faldiga utbyggnadsmålen.

Därtill

- sömnstörningar. Amplitudmodulerat ljud stör inomhus, 3,5 km. Längre vid kraftigare verk. Påverkan av blodkärl, immunsystem, talutveckling, barndom och livskvalitet.
- stora beräkningsfel för lågfrekvent och amplitudmodulerat ljud. 3-7 km för större verk.
- infraljudpåverkan på små kapillära blodkärl, makrosensorer och epiteliskt. <15 km.
- förstörd landskapsbild <50 km.
- påverkan av fastighetsvärden <8 km. Eftersatt fastighetsunderhåll, förslumning, avfolkning, arbetskraftsbrist och företagsnedläggning.
- minskade skogsarealer, tillväxt och lönsamhet inom skogsbruk och förädlingsindustrin.
- minskade skatteunderlag (kyrka, stat, kommun).

Förslaget att uppnå mer effektiva plan- och tillståndsprocesser blir därmed irrelevant då realistiska säkerhetsavstånd torde uppgå till >10 km för större vindkraftanläggningar.

En sedan länge försenad åtgärd. Underförstått kan förslaget om kortare tillståndsprocesser uppfattas som avsikt att snabbast möjligt genomdriva narrativet vindkraft, utan att först utvärdera dessa undergångsscenarier. Förslag blir nu helt irrelevant avseende vindkraftsärenden, då vindkraft inte uppfyller kraven för skydd av medborgarnas hälsa.

Regeringens förslag att i budgetpropositionen för 2024 anvisa medel för nationella, regionala och lokala insatser för energiplanering, kan därför begränsas till övriga energiformer. Det gäller också förslaget till utökade medel för tillståndsprövning hos Naturvårdsverket, domstolarna och länsstyrelserna. Det borde tvärtom kunna leda till minskade anslag då utökade och begränsande regelverk skulle medföra en radikal minskning av antalet projekt i Mellan- och Sydsverige. Nuvarande resurskrävande och suboptimerade processer skulle sedan kunna omvärderas till omprövning av felaktiga miljötillstånd och fokuseras på berättigade skadeståndsanspråk.

Den tillsatta Miljötillståndsutredningen (KN 2023:2) saknar därmed legitimitet tills regering och riksdag fastställt en nationell strategisk plan för energi och klimat i en korrekt demokratisk och transparent process. Det innebär också ändrade förutsättningar för länens energiplanering och bedömning av planeringsmålen.

Legitimitet saknas också för förslagen i rapporten Värde av vinden Kompensation, incitament och planering för en hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften SOU 2023:18.

Försöken att muta drabbade människor och kommuner, genom ekonomisk kompensation, blir direkt olagliga då stora människogrupper avses lockas att utsätta sig och andra drabbade för hälsofarlig ljudexponering.

Likaså får de begränsade förutsättningarna för vindkraft inverkan på förslaget att Svenska kraftnät ska leda ett samordningsorgan för elsystemets långsiktiga utveckling (*Elförsörjningsrådet*) där Energimyndigheten och Energimarknadsinspektionen samt representanter för regionnätstagen och elproducenter. Delrapport (KN2023/04160). Förslaget bereds inom Regeringskansliet.

En utvecklad energiplanering bör därför exkludera vindkraft för att nå klimatmålen, stimulera landsbygds- och näringslivsutveckling och ett samhälle med ökad motståndskraft.

Resonemanget att den regionala nivån är viktig för utveckling av energiplaner blir först giltigt när det finns korrekt fastställda nationella strategiska planer och mål. Det är snarare så att nuvarande avsaknad av nationella och vetenskapligt baserade planer medfört undermåliga beslutsunderlag, olika bedömningar och ofta orättvisa beslut till medborgarnas nackdel. Många svenskar har fått sina livsverk och fastighetsvärden raserade.

Energimyndigheten bör få ett förtydligt ansvar för utvärdering av alternativa energiformer baserad på kärnkraft och geotermisk energi, solenergi, effektivisering, restvärmeteknik för elproduktion, pumpkraftverk, biogasteknik inom lantbruksnäringen, etc. Runt hörnet gör forskningen om fusionsteknik oväntade framsteg. Det är också läge att först återföra frågan till regeringsnivå för att överväga en gemensam nordisk energipolitik för utvärdering av förutsättningarna för utveckling av djupborrningsteknik (plasma) för geotermisk energiproduktion i den varmare Tornquistiska sprickzonen, som går via Jylland, genom Kattegatt och tvärsöver Skåne. Eller gemensam SMR-teknik på Barsebäck-området. Länderna måste också diskutera riskerna för att de tunga vibrerande industrierna utlöser seismisk aktivitet i den Tornquistiska sprickzonen. Avancerad teknikutveckling pågår i USA, Ryssland, Kina och Japan för att nå djup om 20 km och temperaturer om 500 °C. Norsk oljeborrningsteknik når redan 6 km och 200 °C. Potential finns också i kärnkraftsavfallet. Ryssland har redan en plutoniumreaktor och amerikanska projekt söker utveckla andra metoder.

De nordiska länderna har också intressanta möjligheter till gemensam satsning på Toriumreaktorer, som kan drivas utan risk för explosion eller härdsmälta och har korta bygg- och tillståndsprocesser. Verken har snabba start- och stopptider, genererar liten avfallsmängd och kan tillverkas i flexibla storlekar vid serieproduktion i fabrik. Norge och Sverige har god tillgång till grundämnet. Flera länder har redan påbörjat sådana projekt. Samtliga fyra nordiska länder har teknisk kompetens och naturresurser för detta.

Detta måste läggas till utgångspunkt för att helt ompröva de gränsöverskridande effekterna tillsammans med Danmark, Norge och Finland.

Sverige kan drabbas extra hårt av gränsöverskridande skadliga effekter från de extrema danska planerna, eftersom vi ligger i den förhärskande vindriktningen. Vi måste också ta de skadliga konsekvenserna av EU-planerna för Nordsjön. Förutom riskerna för extremtorka, som vi delar med Danmark, inses också de infraljudrelaterade riskerna för förödande ohälsoeffekter i båda länderna. Detta gäller också mot Finland i Bottenviken och öarna Öland, Gotland och Åland.

Ytterst oroande är att EU-kommissionen stöder de narrativa argumenten för "omställning av ren energi" i förhastade beslut om

- Förordning (EU) 2021/241 om inrättande av faciliteten för återhämtning och motståndskraft, som anger verksamhetens mål och kriterier för att ta emot finansiering.
- Ändring av förordning (EU) 2023/435, som tillåter EU:s medlemsstater att införa REPower-EU-kapitlet i sina återhämtnings- och motståndsplaner för att påskynda EU:s omställning av "ren energi". Utan prövning och riskanalys av de destruktiva effekterna på folkhälsa, välfärds-

system, klimat, ekosystem, biologisk mångfald och näringslivet. Det åligger nu ansvarstagande medlemsstater att själva kritiskt analysera dessa ödesdigra hot. Medlemsstaterna bör då utgå från den europeiska grundpelaren för sociala rättigheter för att säkra hållbar hälsostatus, krisberedskap och tillväxt. Med särskilt fokus på vindkraftens hot mot klimat, livsmedelsproduktion, grundvattenreserver, åarnas reproduktionsområden för fisk och vattenkraften. Av största betydelse för att kunna stoppa EU:s frikostiga löften om ca 1000 miljarder Euro av våra skattemedel, som utlovats till Europeiska investeringsbanken. Än mer prekärt då kapitalet delas ut till koncernbolagen mot låg ränta, som i sin tur lånar kapitalet vidare till dotterbolagen mot högre ränta. Till verksamhet som idag brottas med stora lönsamhetsproblem, pga felkalkylerad avskrivningstid, ökade underhållskostnader, höga material- och tillverknings-kostnader.

Detta är ytterst alarmerande då de havsbaserade anläggningarna redan passerat gränsen för den optimala energiutvinningen i Nordsjön, så att ytterligare investeringar inte leder till mer energi (Max Planck-institutet).

Vi kan också notera att Rådets och Europaparlamentets nya direktiv om industriutsläpp också är relevant för vindkraft och utgör det viktigaste EU-instrumentet för reglering av föroreningar i form av emission av miljö- och hälsofarliga infraljud, ljusföroreningar, vibrationer och giftiga nanopartiklar. Samtliga med effekt på de mänskliga inre organen, ned till cellnivå. Dessa gränsvärden för miljöprestanda är bindande för alla energiresurser utom vatten. Återstår att behöriga myndigheter fastställer bindande mål för vägledande miljöprestanda för ny teknik.

Mot bakgrund av EU-kommissionens bristande utvärdering och extrema finansiella risktagande avseende havsbaserad vindkraft, kan det anses klokt att regeringen inte under-tecknat den av elva medlemsstater framförda uppmaningen och ett "ambitiöst" förslag på nya klimatmål till 2040. Detta ger möjlighet att inom EU agera mot de lobbyistiska vindkrafts-tillverkarnas skövling av Nordsjön, Skagerrak, Kattegatt och Östersjön.

Den havsbaserade vindkraften utgör en nationell säkerhetsrisk, som driver oönskad klimatförändring och temperaturhöjning när fuktig luft kondenseras så att nederbörden faller i haven. Stor risk för regional torka i sydsvenska skogar och europeisk Megatorka med överhängande risk för livsmedelsbrist och tillgång på vatten för hushåll, konstbevattning, social service, näringsliv och vattenkraft. Bekräftat av chefsmeteorologen för Danmarks meteorologiska institut. Vilket kommer att leda till klimatförändring och torka i Sydsverige, Öland och Gotland. Sverige kommer att utsättas för extrema gränsoverskridande klimat-effekter. Det kräver omförhandling med Danmark och utvärdering enligt OSPAR- och HELCOM-konventionerna. Östersjön är ett närmast utdött hav enligt HELCOMs senaste rapport. Sverige och Danmark har goda förutsättningar för att i samverkan med EU-kommissionen driva frågan om en skyddad Europeisk Marin Zon i Kattegatt.

Sverige måste dessutom först uppfylla internationella åtaganden för utökat naturskydd, enligt

- *UN:s reviderade globala konvention för biodiversitet* med målet minst 30 % avsättning av hav- och markområden för naturskydd. Obligatorisk redovisning 2030.
- EU-kommissionens strategi för biologisk mångfald 2030 om ca 20 %. Fit for 55. Naturen befinner sig i kris.
- *IPCC-rapporten 2022-02-28*. Global överlevnadsfråga. Behov för återställande är 30-50 %.
- tydliga nationella krav enligt
 - ◆ *SOU 2020:73 Skogsutredningen* och
 - ◆ *SOU 2021:51 Artskyddsutredningen, samt*

EU-rekommendationen att säkra skyddet för vattentäkter och deras tillrinningsområden.

Ambitionerna till ett leveranssäkert elsystem är extremt höga och nödvändiga. Förslaget till ödrift är en utmaning, som kan appliceras på kärnkraftsbaserad produktion av vätgas för tillverkning av hybritstål, samt el och värmeförsörjning till de tre storstäderna.

Öresundsregionen kan vara ett annat exempel.

Vindkraft är genom den intermittenta driften och energiförluster via långa och sårbara ledningssystem, en belastning för målen för tryggad leveranssäkerhet. Dagens kraftledningssystem är baserade på distribution till konsumenternas behov och inte för att möjliggöra för internationella exploatörer att exportera energin till den europeiska marknaden via långsiktiga leveransavtal. En kostsam ombyggnad med begränsad leveranssäkerhet.

När det gäller dagens svårigheter att ansluta ny produktion och förbrukning till det svenska elsystemet kan ansvaret läggas på mångåriga brister och låsningar i energipolitiken och ett tiotal miljö- och energiministrar som försvunnit ut genom den politiska bakdörren.

Fortfarande används begreppet "grön omställning" utan insikt om de destruktiva effekterna på folkhälsa, uppväxtnmiljö, välfärdssystem, klimat, ekosystem, biologisk mångfald och landets huvudnäringar. Vindkraft är i många avseende en belastning och hinder för en hållbar, hälsosam och ekonomiskt tryggad framtid.

Prisvolatiliteten på elmarknaden försvårar för industrier och energibolag att fatta säkra investeringsbeslut. Detta är skadligt för samhällsekonomin och hämma investeringsviljan.

Stor del av prisvolatiliteten kan hänföras till vindkraftens intermittenta drift och bristande leveransförmåga. Nödvändiga extra kapitalinvesteringar för reservsystem, elnät och stödtjänster för lagring, transmissionsförluster och svängmassatillskott är inte redovisade. Ännu mindre de dolda och svårberäknade kostnaderna för ibland livslång ohälsa, belastning av sjukvårds- och socialförsäkringssystemen, rasering av överlevnadsmättade ekosystem, minskad livsmedelsproduktion och vattentillgång, samt förlorad livskvalitet och ekonomisk tillväxt i basnäringarna. Det är den sammanlagda kostnaden för alla dessa konsekvenser som kommande generationer tvingas bära.

I denna avvägning måste de hälso- och miljöpolitiska målen ha företräde och energipolitiken söka andra vägar.

Resonemanget runt ett nationellt mål för energieffektivisering är konstruktivt och bör omsättas i handling. Idag kan större bostadsområden göras självförsörjande på både el och värme, genom effektiv lagring av solvärme. Fortfarande går stora mängder energi till spillo i form av restvärme från industriella processer. Det har länge talats om återvinning av energin ur kärnkraftverkens kylvatten, som lär innehålla 80% av den frigjorda energin. I tekniska media redovisas teknik som kan utvinna el ur spillvärme med låga temperaturer, från 100 grader och ända ner till 50 grader (Zigrid).

Kylvatten från mindre kärnkraftverk bör ha potential för anslutning till större fjärrvärmesystem. Infångning av CO₂ ur förbränningsprocesser kan ibland leverera råvara för annan produktion.

Den sammanfattande konsekvensanalysen innehåller flera berättigade "brasklappar" avseende långsiktiga osäkerheter och bedömningar om utvecklingen över längre tidsperioder. Krav ställs på kontinuerlig analys av den tekniska utvecklingen.

Detta är redan en akut realitet för vindkraftens framtid, mot bakgrund av de nya medicinska evidensen om infrajudens destruktiva påverkan på blod- och lymfsystemens autonoma reglersystem, samt hjärna, hjärta, lungor, inre organ och vårt hörselsystem från födsel till livets slut.

Den föreslagna energipolitiken uppfyller inte heller längre de klimatpolitiska målen, mot bakgrund av att den tekniska utvecklingen tvingat fram allt högre verk, som raserar ekosystem, orsakar torka och hot mot livsmedelsproduktion, vattenreserver och vattenkraft. Nedbrytning av genuina kulturbygder och generationers livsverk.

De europeiska skatteparadisbaserade och kinesiska bolagen har en latent skuld om ca 100 miljarder SEK, till drabbade svenskar. Samhället får sedan bära konsekvenserna av eftersatt fastighetsunderhåll, förslumning, avfolkning, arbetskraftsbrist, företagsavveckling och minskade skatteintäkter. De brutala intrången motverkar vår långsiktiga försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologiska hållbarhet.

De nationella miljö kvalitetsmålen krossas. Miljömålen *God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan, Levande skogar, Myllrande våtmarker, Storslagen fjällmiljö, Hav i balans - levande kust och skärgård* samt *Ett rikt växt- och djurliv*, raseras och blir ouppnåeliga. Plus det generella flergenerationsmålet.

De vetenskapliga rönen visar att denna teknik på flera sätt påverkar människan, djuren och alla övriga arter ned till cellnivå. Verkens extrema emission av pulserande infraljud, lågfrekvent ljud (112 dB) och kraftiga markvibrationer ligger i fas med de frekvenser som gäller för de biologiska systemens egensvängningar. De intensiva ljusföroreningarna från verkens hinderbelysning innehåller kallt LED-ljus, som gravt rubbar dygns- och årsrytm hos alla arter i ekosystemen.

Slitage i hårt klimat och höga rotationshastigheter lösgör nanopartiklar och evighetsgifter på molekylnivå, som passerar skyddande cellmembran och blod-hjärnbarriären.

Föreningen God Livsmiljö Hylte och Riksorganisationen Motvind Sverige hemställer härmed om att våra synpunkter beaktas i den kommande energipolitiska inriktningspropositionen, avseende

1. exkludering av vindkraft ur den framtida energimixen.
2. behov av utredningsdirektiv för
 - transparent demokratisk process för fastställande att nationell strategisk plan för klimat och förnybar energi, enligt EU-kommissionens och UNECEs handlingsplan och tillämpning av Århuskonventionens artikel 7, avseende allmänhetens medverkan.
 - riskanalys av vindkraftens alla former av klimatpåverkan enligt Klimatlagen 2§.
 - utvärdering av infraljudens och de lågfrekventa ljudens medicinska effekter
 - Uppsala Universitet att medverka vid ovanstående punkt för fastställande av säkra regelverk för vindkraftsbuller.
3. prioritering av internationella åtaganden och nationella beslut för avsättning av nödvändiga arealer för naturvård enligt
 - ◆ EU-kommissionens plan Fit for 55, återställning av den biologiska mångfalden 2030. Inkluderande säkerhetszoner på flera km mot vindkraftverk.
 - ◆ UN:s reviderade globala konvention för biologisk mångfald (>30 %).
 - ◆ nationella krav på utökade arealer för naturskydd enligt *SOU 2021:51 Artskyddsutredningen* och *SOU 2020:73 Skogsutredningen*.
4. Prioritering av avsättning av mark för säkerställande av landets grundvattentäkter med tillhörande tillrinningsområden, enligt EU-kommissionens rekommendation 2019.
5. Omförhandlingar med Danmark-Norge-Finland enligt ESBO-konventionen för gränsöverskridande miljöskador. Med målsättning att
 - stoppa havsbaserad vindkraft i Kattegatt och Skagerrak, och
 - i samverkan med EU-kommissionen och Danmark driva frågan om en skyddad Europeisk Marin Zon i Kattegatt.
 - stoppa klimatförändringar och torka över Danmark och Sydsverige som orsakas av >10.000 havsbaserade vindkraftverk i Nordsjö-Skagerrak-Kattegatt-regionen. (Inkl. Norge)
 - stoppa heltäckande bullermattor med hälsofarligt pulserande infraljud som bildas när ljudvågorna från de extremt höga och stora industrianläggningarna interagerar över
 - Kattegatt mellan Danmark och Sydsverige.
 - Bottenhavet mellan Markbygden och finska Österbotten.

- havet runt om Gotland
 - lyfta frågor om skydd av specifikt skyddade arter enligt OSPAR- och HEMKOM-konventionerna till respektive organ, för tolkning av regelverk och the Baltic Sea Action Plan.
 - diskutera gemensam återuppbyggnad av kärnkraft vid Barsebäck för backup av Malmös, Köpenhamns och Sydsveriges basbehov av planerbar energi.
 - 6. Utvärdering av geopolitiska frågor och riskerna att internationella investerare med bas i skatteparadis och diktaturstater får kontroll över landets energiresurser och territorium.
 - 7. Beslut om återkallelse av felaktiga miljötillstånd för Kattegatt Syd och Galatea-Galene enligt Miljöbalken 24 kap. 3§ punkt 1, p.g.a.
 - undanhållen samrådsinformation och desinformation till regeringen
 - blockering i rättssak. Nu föremål för ansökan om prövningstillstånd vid Högsta Förvaltningsdomstolen.
 - i strid med särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten enligt Miljöbalken 4:2§, som skyddar Kustområdet i Halland, Kullaberg och Hallandsåsen med angränsande kustområden och som tydligt fastslår att *"turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt ska beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.*
- Denna paragraf kan bara ändras genom ett riksdagsbeslut.

De extrema planerna på historiskt massiv industrialisering av våra hav- och landområden, måste först granskas kritiskt med nationellt övergripande hållbarhetsperspektiv.

Halmstad 24-01-31
 Ove Björklund
 God Livsmiljö Hylte
 Ansluten till riksorganisationen Motvind Sverige
 Medlem i
 European Platform Against Windpower (EPAW)

Stockholm 24-01-31
 Torbjörn Sjödin
 Ordförande
 Riksorganisationen Motvind Sverige

Vi bifogar

- Yttrande till Hav- och Vattenmyndighetens beredning av Energimyndighetens m.fl. förslag till havbaserad vindkraft. Med förslag och vetenskapliga evidens som ska vidarebefordras till regeringen. Nedanstående Appendix 1, samt därtill refererade bilagor.
- Bilaga A. Vetenskapliga rapporter om infraljudens allvarliga hälsoeffekter
- Bilaga B. Centralmakten medverkar till hälsofarlig bullerverksamhet. Inkluderande översättning av Low-Frequency Noise and Its Main Effects on Human Health—A Review of the Literature between 2016 and 2019. www.mdpi.com/journal/applsci
- Bilaga C. Havbaserad vindkraft utgör kraftigt hot mot bottensedimentens ekosystem. Egensvängningar i torn och fundament genererar partikelrörelser som utgör kraftigt hot mot ett 50-tal känsliga arter i sedimentskikten. Effekterna är inte utredda.
- Bilaga D. Moratorium ljusföroreningar. Ofrånkomligt existentiellt krav för stopp av vindkraft. Vindkraftverkens hinderbelysning är destruktiva dödsfällor. Artificiell ljusförorening är ett extremt hot mot de globala ekosystemen. Akut moratorium för fortsatt utbyggnad av vindkraft är ett nödvändigt villkor för överlevnad.
- Bilaga E. Sammanställning av biologiska effekter vid vindkraftverk. Dr Henning Theorell, senior specialist inom invärtesmedicin.
- Appendix 3. EU-kommissionens och UNECE handlingsplan, decision VII/8f, för nationellt strategiska planer enligt Århuskonventionen Artikel 7.

Appendix 1.

Till

Hav- och Vattenmyndigheten

Diarienummer: 2168-23

Synpunkter på förslagen till ändrade havsplaner

Personuppgifter: Ove Björklund ove.bjorklund@hotmail.com

Organisation: God Livsmiljö Hylte. Ansluten till riksorganisationen Motvind Sverige.

- Båda organisationerna är anslutna till den europeiska paraplyorganisationen European Platform Against Windpower (EPAW). Organisationerna ingår i samverkanskonstellation för 10 europeiska NGO:s, som arbetar för rättvis och hållbar energipolitik inom EU. De driver framställan till EU-kommissionen om omprövning av kommissionens energidirektiv och revidering av kommissionens bullerdirektiv med respekt för övriga direktiv för artskydd, vattenfrågor och mänskliga rättigheter.
- Personliga skäl som boende i Halmstad och hävdande av vår rätt till fria horisonter enligt Miljöbalken Kap 4:2. Med stark oro för infraljudens ohälsoeffekter mot bakgrund av nya vetenskapliga evidens om infraljudens påverkan av blodomloppet och tydliga risker för gränsöverskridande Mega-torka.

Generella tema.

Specifikt Västerhavet och områdena EV 8-11 utanför Halmstad, Kattegatt Syd och Galatea-Galene.

Ingress

1. Vi refererar till det EU-regelverket **C/2023/111. Technical guidance on the application of ‘do no significant harm’ under the Recovery and Resilience Facility Regulation.**

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202300111

C/2023/111. Teknisk vägledning om tillämpningen av "gör ingen betydande skada" enligt förordningen om återhämtning och motståndskraft.

Här finns flera tydliga regler för 'do no significant harm' som talar mot vindkraft.

En verksamhet anses orsaka betydande skada;

1. mot klimatförändringarna, om den leder till betydande utsläpp av växthusgaser (GHG).
2. vid betydande skada på anpassningen till klimatförändringen, om den leder till en ökad negativ inverkan av det nuvarande klimatet och det förväntade framtida klimatet, på själva verksamheten eller på människor, natur eller tillgångar.
3. mot hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser, om den är skadligt för den goda statusen eller den goda ekologiska potentialen hos vattenförekomster, inklusive ytvatten och grundvatten, eller för de marina vattnens goda miljöstatus.
4. mot den cirkulära ekonomin, inklusive förebyggande och återvinning av avfall, om den leder till betydande ineffektivitet i användningen av material eller i direkt eller indirekt användning av naturresurser, eller om den avsevärt ökar genereringen, förbränning eller bortskaffande av avfall, eller om det långsiktiga bortskaffandet av avfall kan orsaka betydande och långsiktiga miljöskador;
5. mot förebyggande och kontroll av föroreningar, om det leder till en betydande ökning av utsläppen av föroreningar till luft, vatten eller mark.
6. mot skyddet och återställandet av biologisk mångfald och ekosystem, om det är avsevärt skadligt

för ekosystemens goda tillstånd och motståndskraft, eller skadar bevarandestatusen för livsmiljöer och arter, inklusive sådana av unionsintresse.

Vi kan i detta samrådsyttrande konstatera att vindkraft i flera avseenden orsakar ”signifikant harm” enligt punkter 1, 2, 3, 5 och 6.

Den tekniska vägledningen är upprättad för tillämpningen av

- Förordning (EU) 2021/241 om inrättande av faciliteten för återhämtning och motståndskraft, som anger verksamhetens mål och kriterier för att ta emot finansiering.
- Ändring av förordning (EU) 2023/435, som tillåter EU:s medlemsstater att införa REPowerEU-kapitel i sina återhämtnings- och motståndsplaner för att påskynda EU:s omställning av ren energi, syftande till att
 - främja EU:s ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållning
 - förbättra medlemsstaternas motståndskraft, krisberedskap, anpassningsförmåga och tillväxt
 - mildra de sociala och ekonomiska konsekvenserna av covid-19-krisen, särskilt på kvinnor
 - bidra till genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter
 - stödja den gröna omställningen och hjälpa till att uppnå EU:s klimatneutralitetsmål 2030 och 2050
 - uppmuntra den digitala övergången.
Samt i särskild hänvisning anvisade kompletterande mål att
 - inkludera ökad motståndskraft, säkerhet och hållbarhet i EU:s energisystem
 - minska beroendet av fossila bränslen
 - diversifiera energiförsörjningen på EU-nivå
 - öka andelen förnybara energikällor, samt höja energieffektivitet och energilagringkapacitet.

Vi kan krasst konstatera att vindkraften inte riskanalyserats korrekt enligt Miljöbalken 2§ och Klimat-lagen 2§ och därmed orsakar förödande skada på miljön inom fyra av sex angivna politikområden:

1. den gröna övergången
3. smart, hållbar och inkluderande tillväxt
4. social och territoriell sammanhållning
5. hälsa, ekonomisk, social och institutionell motståndskraft

Vi kan genom åberopande av vetenskapliga evidens klarlägga att förutsättningar saknas för land- och havsbaserad vindkraft och att denna energiform därför ska exkluderas ur klimat- och energiplaner tills riksdag och regering fastställt korrekta nationella strategiska planer i enlighet med EU-kommissionens handlingsplan för fastställande av nationell strategisk plan för förnybar energi genom implementering enligt Århuskonventionens Artikel 7.

Sådan prövning kan leda till stärkta nationella planer för återhämtning och motståndskraft.

Vi kan också notera att Rådets och Europaparlamentets nya direktiv om industriutsläpp också är relevant för vindkraft och utgör det viktigaste EU-instrumentet för reglering av föroreningar i form av emission av miljö- och hälsofarliga infraljud, ljusföroreningar, vibrationer och giftiga nanopartiklar, samtliga med effekt på organen, ned till cellnivå. Rådet och Europaparlamentet enades om att göra gränsvärdena för miljöprestanda bindande för alla energiresurser utom vatten, för vilket de behöriga myndigheterna måste fastställa bindande mål. Gränsvärdena för miljöprestanda kommer att bli vägledande för ny teknik.

2. Vi refererar också till EU-regelverket **C/2023/111. Technical guidance on the application of ‘do no significant harm’ under the Recovery and Resilience Facility Regulation.**

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202300111

Här finns flera tydliga regler för "gör ingen betydande skada" som talar mot vindkraft.

En verksamhet anses orsaka betydande skada;

1. mot klimatförändringarna, om den leder till betydande utsläpp av växthusgaser (GHG).

2. vid betydande skada på anpassningen till klimatförändringen, om den leder till en ökad negativ inverkan av det nuvarande klimatet och det förväntade framtida klimatet, på själva verksamheten eller på människor, natur eller tillgångar.
3. mot hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser, om den är skadligt för den goda statusen eller den goda ekologiska potentialen hos vattenförekomster, inklusive ytvatten och grundvatten, eller för de marina vattnens goda miljöstatus.
4. mot den cirkulära ekonomin, inklusive förebyggande och återvinning av avfall, om den leder till betydande ineffektivitet i användningen av material eller i direkt eller indirekt användning av naturresurser, eller om den avsevärt ökar genereringen, förbränning eller bortskaffande av avfall, eller om det långsiktiga bortskaffandet av avfall kan orsaka betydande och långsiktiga miljöskador;
5. mot förebyggande och kontroll av föroreningar, om det leder till en betydande ökning av utsläppen av föroreningar till luft, vatten eller mark.
6. mot skyddet och återställandet av biologisk mångfald och ekosystem, om det är avsevärt skadligt för ekosystemens goda tillstånd och motståndskraft, eller skadar bevarandestatusen för livsmiljöer och arter, inklusive sådana av unionsintresse.

Vi kan i detta samrådsyttrande konstatera att vindkraft orsakar avsevärd ”signifikant harm” enligt punkterna 1, 2, 3, 5 och 6. Vi kan krasst konstatera att vindkraften inte riskanalyserats korrekt enligt Miljöbalken 2§ och Klimatlagen 2§ och därmed orsakar förödande skada på miljön inom fyra av sex angivna politikområden:

1. den gröna övergången
3. smart, hållbar och inkluderande tillväxt
4. social och territoriell sammanhållning
5. hälsa, ekonomisk, social och institutionell motståndskraft

Vi kan genom återopande av vetenskapliga evidens klarlägga att förutsättningar saknas för land- och havsbaserad vindkraft och att denna energiform därför ska exkluderas ur klimat- och energiplaner tills riksdag och regering fastställt korrekta nationella strategiska planer i enlighet med EU-kommissionens handlingsplan för fastställande av nationell strategisk plan för förnybar energi genom implementering enligt Århuskonventionens Artikel 7.

Vi överlämnar härmed fakta som tydliggör rådande kunskapsluckor, bristande myndighetsutövning och regelverk, vilka redan orsakat destruktiva effekter på folkhälsa, uppväxtmiljö, välfärdssystem, klimat, ekosystem, biologisk mångfald och huvudnäringar inom skog- och lantbruk, renkötsel, fiske och turism.

1. Sverige saknar korrekt fastställd nationell strategisk plan för klimat och energi, enligt EU-kommissionens/UNECEs handlingsplan för implementering av Århuskonventionens Artikel 7.
2. Havsbaserad vindkraft utgör nationell säkerhetsrisk, som driver oönskad klimatförändring och temperaturhöjning. Fuktig luft kondenseras och nederbörden faller i haven. Stor risk för regional och europeisk Mega-torka med överhängande risk för livsmedelsbrist och tillgång på vatten för hushåll, konstbevattning, social service, näringsliv och vattenkraft. Tyskland redan drabbat.
3. Havsbaserad och landbaserad vindkraft utgör nationell hälsofara, genom emission av kraftiga pulserande infraljud som påverkar flöden i tryckkänsliga kapillärer, jonkanaler och celler. Ny rapport, baserad på Nobelpriset 2021, avråder för ökad infraljudbelastning från värmepumpar, termiska kraftverk och större industriella vindkraftsanläggningar. Bilaga A.
4. Hav- och landbaserad vindkraft utgör nationell hälsofara, genom emission av lågfrekventa hörbara ljud. Litteraturgenomgång av forskningslitteraturen mellan 2016 och 2019, visar att lågfrekvent ljud orsakar ökad risk för kardiovaskulär sjukdom, sömnstörningar, allmän psykisk ohälsa, obehag, bullerkänslighet och irritation, hörselnedsättning och andra effekter som måste göras föremål för medicinsk utvärdering. Bilaga B. De nya kraftfulla och höga verken står alldeles för nära bostäderna. Särskild besvärande för barn, ungdom, 55+ och kv. Kan påverka foster.

5. Undervattenbuller påverkar fiskenäringen och ekosystemen. Östersjön är ett multisjukt hav (HOLAS3, oktober 2023). Varning gäller för fisk, sjöfågel, marina däggdjur, botten-habitat och tillståndet i öppet vatten. Politiska krav har redan ställts på lagstiftning. Lågfrekventa ljud från vindkraftverken får torskyngeln att ändra riktning mot vindkraft-verken. Detta diskvalificerar Örstedts erbjudande om 50 MSEK för utplantering av torskyngel, i syfte att påskynda beslut om miljötillstånd för Skånes Havsvindpark.
6. Vibrationer från havsbaserade vindkraftsanläggningar komprimerar bottensedimenten och stör ut ekosystem över stora områden. Egensvängningar i torn och fundament genererar partikelrörelser som utgör kraftigt hot mot ett 50-tal känsliga arter i sedimentskikten. Effekterna av storskalig exploatering på näringskedjan och övriga ekosystem är inte utredda. Bilaga C.
7. Kattegatt är redan kraftigt påverkat av ny farled för tung fartygstrafik. Beslutsunderlaget visar att anläggningarna inte klarar bullervillkoren och att de givna tillstånden ska omprövas.
8. Regeringen kringgår OSPAR-konventionen
9. Regeringen kringgår HELCOM-konventionen
10. Hinderbelysningens ljusföroreningar ändrar ekosystemens dygns- och årsrytm. Bilaga D. Artificiellt ljus i mörka områden orsakar redan oönskad ekologisk påverkan på känsliga eller rödlistade arter och utgör risk för utslagning av hela ekosystem. De ekologiska effekterna är resultat av mänsklig okunskap, egenmäktig maktutövning och oreglerad spridning av buller och ljusföroreningar. Detta är ett underskattat och allvarligt globalt hot mot alla levande arter enligt UN. Som inte är redovisat.
11. Seismisk instabilitet är inte redovisad. Regeringen är skyldig att återkalla miljötillstånd i Kattegatt enligt Miljöbalken 24 kap. 3§ punkt 1, p.g.a. länsstyrelsen Halland undanhållit all samrådsinformation om detta och ovan angivna kritiska miljöaspekter.
12. Elektromagnetiska fält runt kabelsystemen driver ekosystemen mot kollaps. Desorientering, passivisering, cellförändringar och defekta yngel.
13. Kattegatt har högsta skyddstatus inom Nordsjöområdet och dignitet som Europeisk Maritime Skyddszone. Området har därför vital betydelse för bevarande av Nordeuropas bestånd av tordmule, sillgrissla, tretåig mås, alkor och tumlare. Huvudområde för Nordsjöregionens tumlare. Kattegatt utgör central del i flyttfåglarnas huvudled från Väst-Afrika över Gibraltar, Engelska kanalen, Väner/Vättern och den Sibiriska tundran. Viktig flyttled för rovfågel över Anholt.
14. De nationella miljö kvalitetsmålen krossas. Miljömålen *God bebyggd miljö*, *Begränsad klimatpåverkan*, *Levande skogar*, *Myllrande våtmarker*, *Storslagen fjällmiljö*, *Hav i balans - levande kust och skärgård* samt *Ett rikt växt- och djurliv, raseras och blir ouppnåeliga*. Plus det generella flergenerationsmålet.
15. Internationella åtaganden för utökat naturskydd måste prioriteras, enligt
 - EU-kommissionens strategi för biologisk mångfald 2030. Naturen befinner sig i kris.
 - UN.s reviderade globala konvention för biodiversitet. Obligatorisk redovisning 2030.
 - IPCC-rapporten 2022-02-28. Global överlevnadsfråga. Behov för återställande är 30-50 %.
 - tydliga nationella krav enligt
 - SOU 2920:73 *Skogsutredningen* och
 - SOU 2021:51 *Artskyddsutredningen, samt*
 - EU-rekommendationen att säkra skyddet för vattentäkter och deras tillrinningsområden.
16. De ekonomiska kalkylerna är överskattade och avsiktligt vilseledande.
17. Geopolitiska risker.
18. Konventionen för mänskliga rättigheter måste hävdas och har stöd i
 - Regeringsformen 2 kap. 15 § Egendomsskydd och allemansrätt.
 - Regeringsformen 11 kap. 14 § Lagprövning.
 - Europakonventionen Första tilläggsprotokollet – egendomsskyddet Artikel 1, 6 och 13.

- Europakonventionen Artikel 6 och 13.
 - EU-stadgan Artikel 17 och 47 – Rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol.
- Mot bakgrund av dessa ödesdiga hot ser vi det inte relevant att detaljanalysera enskilda projekt, innan det gjorts en helhetsbedömning av hela Nordsjöområdet, inklusive Skagerrak och Kattegatt samt Östersjön. De utgör ett sammanhängande ekosystem, med redan oroväckande signaler om att haven är döende.

Detta är redovisat i bifogat yttrande till

- Hav- och Vattenmyndigheten avseende allvarliga klimat-, miljö- och samhällseffekter i Energimyndighetens förslag till havbaserad vindkraft. För vidare avrapportering till regeringen. Entydiga bevis föreligger för omgående moratorium och krav på demokratisk process för tillämpning av
- Miljöbalkens allmänna hänsynsregler avseende bevisbörda, försiktighet, kunskap, val av plats, ansvar för miljöskada och slutavvägning.
- Klimatlagen 2§. *Regeringen ska bedriva ett klimatpolitiskt arbete som*
 1. syftar till att förhindra farlig störning i klimatsystemet,
 2. bidrar till att skydda ekosystemen samt nutida och framtida generationer mot skadliga effekter av klimatförändring,
 3. är inriktat på att minska utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser och att bevara och skapa funktioner i miljön som motverkar klimatförändring och dess skadliga effekter,
 4. vilar på vetenskaplig grund och baseras på relevanta tekniska, sociala, ekonomiska och miljömässiga överväganden.
- WHO Guidelines for European Environmental Noise 2018, som dömt ut tillämpningen av dBA som mätnorm då det filtrerar lågfrekvent ljud och riskerar ”adverse health effects” med rekommendationen att fastställa nya regelverk i samverkan med medicinsk expertis och allmänheten.
- EU-kommissionens och UNECEs handlingsplan för nationellt strategiska energi- och klimatplaner enligt Århuskonventionens artikel 7.
- Barnkonventionen.

Starka bevis finns för att:

1. Havsbaserad vindkraft utgör en nationell säkerhetsrisk, som driver oönskad klimatförändring och temperaturhöjning när fuktig luft kondenseras så att nederbörden faller i haven. Stor risk för regional torka i sydsvenska skogar och europeisk Megatorcka med överhängande risk för livsmedelsbrist och tillgång på vatten för hushåll, konstbevattning, social service, näringsliv och vattenkraft. Därtill hindrar de havsbaserade verken vindar och strömmar i Nordeuropa (>10.000), så att våghöjder och luftmix minskar, vilket leder till mindre CO₂-återföring och planktonmassa (30 % av det globalt biologiskt bundna kolet).

Sverige är utsatt för extrema gränsöverskridande klimateffekter, vilket kräver omförhandling med Danmark och utvärdering enligt OSPAR- och HELCOM-konventionerna. Östersjön är ett närmast utdött hav enligt HELCOMs senaste rapport.

2. Allt kraftigare infraljud orsakar allvarliga hälsoeffekter. Sammanställning av studier visar ➤ infraljud stör det laminära blodflödet i små blodkärl, som blir oscillerande vilket leder till störning av kärllörelser och syresättningssystemen. Relaterat till Nobelpriset i medicin 2021. Erkänt som huvudorsaken till utvecklingen av kroniska inflammationssjukdomar som ateroskleros och liknande sekundära sjukdomar, eventuellt cancer. Rapporten *Impairment of the Endothelium and Disorder of Microcirculation in Humans and Animals Exposed to Infrasound due to Irregular Mechano-Transduction* (Ursula Maria Bellut-Staack, Berlin, 2023) avråder från ökad infraljudbelastning från värmepumpar, termiska kraftverk och större industriella vindkraftsanläggningar. Effekt ned till cellnivå.

- nedgång av grå substans i hjärnområden som är förknippade med somatomotoriska (rörelse) och kognitiva (lärande) funktioner, som arbetsminne, hörselbearbetning, talförståelse, talförmåga och textbearbetning (läsning).
- minskad kontraktionskraft hos hjärtmuskelceller och förstyvad hjärtsäck och lungvävnad.
- påverkan av gliaceller som omger nervcellerna och tillför näring och syre.
- depressiv påverkan (suicide) på åldersgrupper 15-19 och + 80år i förhärskande vindriktning (Eric Zou). Bilaga A.

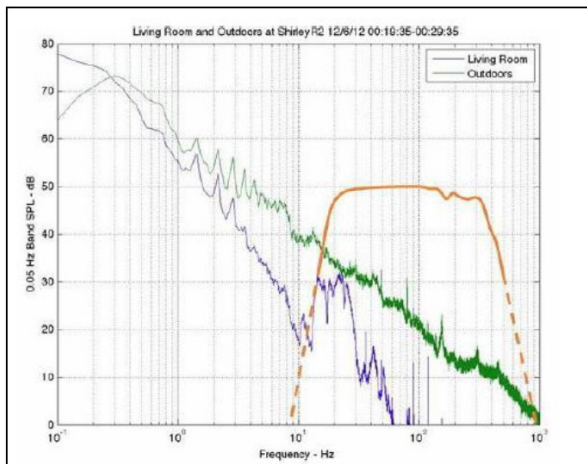
3. Pågående hälsofarlig bullerverksamhet. Rapporten Low-Frequency Noise and Its Main Effects on Human Health—A Review of the Literature between 2016 and 2019, sammanfattar den för närvarande tillgängliga kunskapen om sambandet mellan lågfrekvent buller och dess effekter på hälsan ur 142 artiklar publicerade mellan 2016 och 2019. I 39 djupstuderade artiklar observerades sömnstörningar (11,7 %), obehag, känslighet och irritabilitet (10 %), irritation (13,3 %), stress (6,7 %), hörselnedsättning (8,3 %), minskad prestation/trötthet (5 %), hjärtfrekvensstörningar och hjärt- och kärlsjukdomar (10 %), spänningar och blodtryck (6,7 %), ångest (1,7 %), depression (3,3 %), obalans (3,3 %) och mental prestation (6,7 %). *Det fanns också andra effekter på människors hälsa med en incidens av mycket specifika aspekter (13,3 %), såsom frekvensen av kromosomavvikelse i benmärgsceller, överskott av bilirubin, peptikumsår (mage och tolvfingertarmen), effekter på den cerebrala blod-barriären, hemodynamiska händelser, irreversibel obalans med strukturella skador på otokonialmembranet, tinnitus, röststörningar och ansträngning.* Bilaga B. Nedre del.

Rapporter anvisar också sänkt hälsostatus för underhållspersonal.

4. Markvibrationer utgör hot mot bostadsmiljö, ekosystem och havens bottensediment.

Egensvängningar i torn och fundament genererar partikelrörelser som utgör kraftigt hot mot ett 50-tal känsliga arter i sedimentskikten. Liknande effekter gäller för landbaserade verk och effekterna är inte utredda. Djupgående analys *Human perception of wind farm vibration (Ngyen, Hansen, Zajamsec, 2019, Australien)*. Vibrationssignaler för specifika frekvenser vid 1,7 Hz och 4,3 Hz, kunde observeras på avstånd 11-18 km från små vindkraftverk. Moderna vindkraftverk och stora anläggningar avger starkare vibrationer upp till flera kilometer från en vindkraftspark. Effekt ned till organens egenresonansnivå.

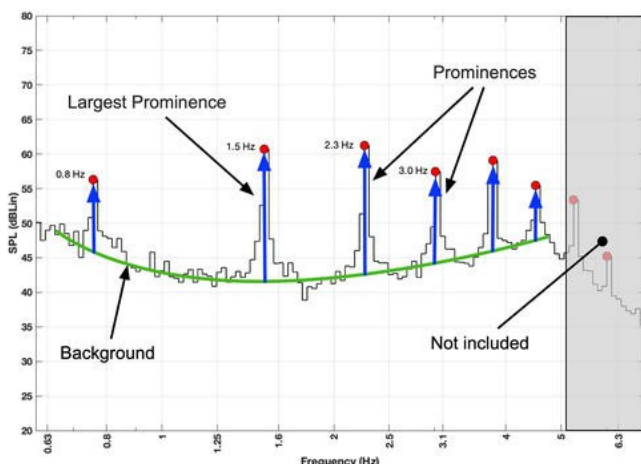
Vibrationer kan också överföras till bostäder via luftburet buller. Hubbard visade att husens

vibrationsrespons och accelerationsamplituder är linjärt relaterade till en akustisk belastning.

Toppljudet från vindkraftverken framkallar vibrationer i golv och fönster. Schofield visade också att vibrationssignaler som upptäckts 11 km från en vindkraftspark kan orsakats av luftburet buller.

Den etablerade portugisiska forskaren Mariana Alves-Pereira har tillsammans med kollegor följt infraljudens påverkan av vävnader och inre organ under 30 år. De har med förfinad mätteknik och eliminering av utjämnade medelvärden, registrerat frekvensrelaterade höga maxvärden (0.8 Hz/ 1.5 Hz/ 2.3Hz/ 3.0 Hz/ 3.8 Hz), som överstiger bakgrundsivån med 17 dB i nedanstående figur.

I två andra fall noterades höga max-ljud (peaks) vid frekvenserna 0.8 Hz/1.5 Hz/ 2.3 Hz/ 3.0 Hz/ och 3.8 Hz som översteg bakgrundsljudet med 25 - 30 dB.

Vilket entydigt visar att regeringarna måste avbryta pågående miljöprovningar och har skyldighet att utvärdera de medicinska effekterna av de extremt tunga pulserande ljud-nivåerna som idag filtreras bort vid tillämpning av den underkända mätnormen dBA (WHO).

Omgivningsbuller har ofta samband med vibrationer, vilket inte är väl undersökt när det gäller vindkraftverk. Stabila atmosfäriska förhållanden under natten kan ge upphov till ökade buller och vibrationer, som påverkar sömnen. Antalet störningsreaktioner under sömn är högre när ljudet åtföljs av vibrationer. Ökade vibrationsnivåer resulterar också i uppvaknanden, förändrade sömnstadier, starkare hjärtaktiveringar och negativt upplevda sömnparametrar och förlorad livskvalitet (ljus- och skuggföroreningar, förlust av genuin landskapsbild, rekreativvärden, fastighetsvärden, ekonomiskt intrång och oro för egen och barnens hälsa). Vilket skapar irritation och stress.

Dessa ohälsoeffekter har helt sopats under mattan av länsstyrelser och domstolar. Bilaga C.

5. Vindkraftverkens hinderbelysning är dödsfällor för nattflygande insekter och fåglar.

Artificiell ljusförorening är extremt hot mot alla globala ekosystem genom påverkan av dygns- och årsrytmen hos alla växt- och djurarter, fåglar, fiskar och insekter ned till cellnivå. Bilaga D.

6. Observationer sammanställda av Henning Theorell, specialisläkare inom invärtes-medicin, tyder på biologiska effekter vid vindkraftverk via lågfrekvent ljud och markvibrationer. Oktober 2023. Bil. E.

7. Underskattning av verkens emission av bortslipade epoxipartiklar. Ca 60 kg/verk och år i hård miljö. Partiklar i molekylstorlek kan passera cellmembran och infektera cellkärnan.

De binder dessutom gifter som redan spridits (PFAS, metylkvicksilver) och utlösta tungmetall- och aluminiumjoner. Partiklarna upptas av växt- och djurplankton och förs vidare i närings-kedjan, med potential att passera blod/hjärnbarriären. Global spridning av evighetsgifter.

8. Underskattning eller malinformation om vindkraftens indirekta klimatteffekter. Verkens vibrationer i våtmarker och skog komprimerar torv- och humusskikt och orsakar läckage av kontaminerat grundvatten. Tillträde av syre ökar utsläpp av CO₂ och metan. Hårdare mark ökar avledning av regnvatten och minskar humusskiktets förmåga att inlagra CO₂. Nattetid pressas varm luft mot marken, vilket medför utebliven dagg och lokal torka (+0,7-3,5 °C). Infraljud, vibrationer och torka blockerar insekternas och mikroorganismernas (svampar) nedbrytning av växtmaterial och synergierna med trädens rotsystem, som svarar för utbytet av näring och vätska mot kolhydrater. Ökade insektsskador på barrträd medför högre produktion av terpentener, som ombildas till skadligt ozon. Denna "ozolytprocess" diskuteras i Naturvårdsverkets CLEO-rapport 2015 och anses nå kulmen 2050. Vintertid ökar risken för isbeläggning och risk för brott på grenar och toppar när fuktig luft pressas mot kalla träd. Kinesisk satellitstudie visar lägre vegetationsindex upp till 9 km. Skogsavverkning medför arealförluster, 1-8 ha/verk. Allt detta innebär att skogens tillväxt och förmåga att absorbera CO₂ reduceras. Denna indirekta ökning av klimatgaserna är inte medtagen i de

officiella uppgifterna om vindkraftens utsläpp av ca 15 g CO₂/KWh. Den verkliga effekten kan vara generellt sexfaldig och påverka skogarna långt utanför de redan ytkrävande industrierna.

- Regional temperaturökning ca 0,27 °C. Initialt mer skadlig än fossil energi (Keith/Miller).
- Lokal temperaturhöjning < 9 km.
- Lokal torka genom utebliven dagg < 9 km.
 1. Försämrade fotosyntes och synergi mellan mikroorganismer och trädens rotsystem.
 2. Ökade insektsangrepp och förstärkt ozolytprocess.
- Regional torka och minskad planktonmassa när nederbörden faller i haven. 10-500 km.
- Lokal vårfrost, isbildning med topp- och grenbrott < 9 km.
- Vibrationer 1-4 km. Emission av CO₂, komprimering av humuslager, ökad avdunstning av ytvatten, minskad vatten och näringstillförsel. Förstärkta vibrationer i byggnads-konstruktioner och förhöjd ljudnivå inomhus. Påverkar maskar och ekosystem.

Påverkar och förstärker rotsystemen, minskar tillväxt i stammar, grenar och bladverk.

- Ljusföroreningar ca 5 km. Påverkan av ekosystem, biologisk mångfald >5 km.
- Skuggstörningar. 1-2 km. Intrång i bostäder. Stör fotosyntesen och tillväxt på åker och skog.
- Ljusstörningar nattetid 20-30 km. Minskade habitat för fåglar och djur.
- Spridning av evighetsgifter, lokalt och globalt. Molekylstora partiklar (<32 nanometer) av epoxyplast bundna med PFAS, metylkvicksilver m.m. som kan passera cellmembran.
- Sömnstörningar. Amplitudmodulerat ljud inomhus, 3,5 km. Längre vid kraftigare verk. Påverkan av blodkärl, immunsystem, talutveckling, barndom och livskvalitet.
- Infraljudpåverkan på små kapillära blodkärl, makrosensorer och epitelskikt. 0 - 15 km.
- Beräkningsfel för lågfrekvent och amplitudmodulerat ljud. 3-7 km för större verk.
- Lågfrekvent ljud stör mikrofaunans vibrationella kommunikation. Minskad näringsomsättning.
- Habitatförskjutningar. 1-5 km. Vilda hovdjur använder öron som trattar. +20 dBA hörbarhet. Grävlingar får 3x högre kolesterolhalt. Fåglar överger bullriga viloplats. Energiförlust.
- Förstörd landskapsbild <50 km.
- Påverkan av fastighetsvärden <8 km. Eftersatt fastighetsunderhåll, förslumning, avfolkning, arbetskraftsbrist, företagsavveckling.
- Minskade skogsarealer, tillväxt och lönsamhet inom skogsbruk och förädlingsindustrin.
- Minskade skatteunderlag (kyrka, stat, kommun).

Entydiga bevis för att vindkraft är ett politiskt narrativ som inte uppfyller kraven för fossilfri eller ”grön” omställning. Där stor del av befolkningen utsätts för okontrollerade medicinska experiment från fosterstadiet, genom de känsliga barndomsåren till ålderdomen när sensitiviteten åter ökar vid 55+. Okunniga och ointresserade klimat- och miljöministrar ur alla läger har redan orsakat tragiska livsingrepp för ett stort antal medborgare och irreparabla skador i den svenska naturen, för att sedan försvinna ut genom den politiska bakdörren.

Respekt saknas för nationella regelverk och internationella åtaganden. Nödvändiga risk-analyser saknas avseende vindkraftens destruktiva effekter på folkhälsa, uppväxtmiljö, välfärdssystem, klimat, ekosystem, biologisk mångfald och huvudnäringar inom skog- och lantbruk, renskötsel, fiske och turism. Kan få förödande effekter. Inte minst avseende förutsättningarna för vår livsmedelsberedskap och basen för vårt näringsliv.

Regeringarnas och myndigheternas passivitet har lett till att landet saknar korrekt fastställd strategisk plan för klimat- och energi enligt EU-kommissionens och **UNECEs decision VII/8f** avseende handlingsplan och efterlevnad av Århuskonventionen Artikel 7 om allmänhetens medverkan. Appendix 3. Såväl tidigare regering som nuvarande regering har erhållit information om riskerna och de destruktiva konsekvenserna enligt *Framställan om medverkan vid antagande av nationella energi- och klimatplaner (NECP)*, i enlighet med UN:s och EU-kommissionens krav på efterlevnad av Århuskonventionens Artikel 7, samt EU-kommissionens styrelseförordning för nationella handlingsplaner för förnybar energi. 2022-09-01. Bilaga.

S-MP-regeringen svarade inte och M-KD-L-regeringen avvisade kraven i ett kort svar på tjänstemannanivå. Med indikation att man agerar egenmäktigt utan förståelse för EU-kommissionens och UNECEs handlingsplan.

Som vi ser det saknar även den nuvarande regeringen och dess departement insikt om handlingsplanens skarpa krav, enligt följande textutdrag under punkterna i-iii och steg 1-4:

Kommissionen är fast besluten att fortsätta att säkerställa full överensstämmelse med Århuskonventionen och avser att vidta följande ytterligare åtgärder för att säkerställa att allmänhetens deltagande i dess medlemsstater är öppet och rättvist vid antagandet av NECP och att den nödvändiga informationen inom dessa arrangemang tillhandahålls till allmänheten:

(i) *Inom rimlig tid innan medlemsstaterna lämnar in det kommande utkastet till uppdaterad NECP - senast den 30 juni 2023, och följande slutgiltiga uppdaterade NECP, avser kommissionen att samarbeta med medlemsstaterna för att säkerställa att de uppfyller sina skyldigheter enligt Århuskonventionen och i synnerhet bestämmelserna i artikel 10 i styrelseförordningen om offentligt samråd vid utarbetandet av deras utkast till uppdaterade NECP. Medlemsstaterna måste bland annat genomföra ett öppet och rättvist offentligt samråd och se till att nödvändig information ges till allmänheten i ett tidigt skede när alla alternativ är öppna. I enlighet med bilaga I till styrelseförordningen måste NECP (och uppdaterade NECP) ge en översikt över processen för att upprätta planen med respektive dedikerat fokus på "Involvering av lokala och regionala myndigheter" och "Samråd med intressenter, inklusive arbetsmarknadens parter, och det civila samhällets och allmänhetens engagemang" (Del I, 1.1.3 (ii) och (iii)).*

Inom den delen måste medlemsstaterna tillhandahålla detaljerad och fullständig information om de åtgärder som vidtagits i NECP för att uppfylla sina offentliga samrådskyldigheter enligt artikel 10 och Århuskonventionen, inklusive hänvisning till hur de har tagit hänsyn till allmänhetens åsikter.

(ii) *Som det har gjorts för de första utkastet till NECP som lämnats in senast den 31 december 2018, efter nästa inlämning senast den 30 juni 2023 av de uppdaterade utkastet till NECP, i enlighet med artikel 14.1, och senast den 1 januari 2028 av nästa NECP. I enlighet med artikel 9 i styrelseförordningen kommer kommissionen att offentliggöra en bedömning av varje NECP.*

Kommissionen avser att mer detaljerat överväga om medlemsstaterna i sina (utkast till uppdaterade) NECP:er tillhandahållit tillräckligt med exakt information om den samrådsprocess som genomförts av var och en av dem. Vidare avser kommissionen att återspegla överensstämmelsen med kraven enligt artikel 10 och bilaga I i styrelseförordningen, för att särskilt visa om deltagandet i dess medlemsstater är öppet och rättvist, och att nödvändig information tillhandahålls för att allmänheten i ett tidigt skede när alla alternativ är öppna.

(iii) *I enlighet med artikel 45 i styrelseförordningen ska kommissionen rapportera om hur denna förordning fungerar till Europaparlamentet och rådet inom sex månader efter den första globala inventeringen av Parisavtalet 2023. Kommissionens rapport kan åtföljs av lagstiftningsförslag där så är lämpligt. Vid den tidpunkten kommer kommissionen att göra en inventering av det tidigare NECP och uppdaterade NECP:s processer och kommer att bedöma möjligheten att se över styrelseförordningen, inklusive bestämmelser relaterade till allmänhetens deltagande.*

Översikt över de steg som krävs för att genomföra de föreslagna åtgärderna

1) Samarbete med medlemsstaterna som parter i Århuskonventionen

Kommissionen kommer att samarbeta med medlemsstaterna på teknisk nivå för utveckling av NECP, i tid innan utkastet till uppdaterade NECP:er lämnas in den 30 juni 2023. Kommissionen kommer att påminna om att medlemsstaterna själva är parter i Århuskonventionen och därför åtagit sig att följa relevanta bestämmelser om öppna och rättvisa offentliga samråd, inklusive tillhandahållande av nödvändig information till allmänheten i ett tidigt skede.

2) Bistånd till medlemsstaterna vid förberedelserna av deras uppdaterade NECP

Kommissionen kommer att samarbeta med medlemsstaterna för att hjälpa dem med vederbörlig förberedelse av deras utkast till NECP. Biståndet kommer att återspegla medlemsstaternas skyldigheter som härrör från både Århuskonventionen och förordningen om styrelseformer.

Medlemsstaterna kommer att åtföljas för att i NECP tillhandahålla en beskrivning av hur de säkerställde att allmänhetens deltagande var öppet och rättvist, och att den nödvändiga informationen gavs till allmänheten.

3) Bedömning av utkast till uppdaterade NECP efter inlämning den 30 juni 2023

Kommissionen kommer att bedöma utkastet till uppdaterade NECP, i enlighet med artikel 9.2 i förordningen om styrning, och kommer att offentliggöra en sådan bedömning.

4) Rapport om hur styrelseförordningen fungerar

Kommissionen kommer att utarbeta en rapport om hur styrelseförordningen fungerar sex månader efter den globala inventering som överenskomits enligt artikel 14 i Parisavtalet. Den kommer att göra en inventering av tidigare NECP och uppdaterade NECP och dess genomförande, och kommer att bedöma möjligheten att se över

Styrelseförordningen. Detta kan innefatta bestämmelser om allmänhetens deltagande enligt artikel 10 i styrelseförordningen.

Inblandade aktörer De berörda aktörerna är kommissionen och medlemsstaterna.

Sista datum då implementeringen av rekommendationen kommer att vara slutförd 30 juni 2024.

Den bristande efterlevnaden kan tolkas så att

- regeringarna inte uppfyllt kraven under punkterna i-iii och steg 1-4.
- nuvarande planer för hav- och landbaserad vindkraft (120 resp. 90 TWh) ska betraktas som reella undergångsscenarioer som får bäras av barn och barnbarn.
- Sverige saknar legal strategisk plan för klimat- och energifrågor.
- Sverige och EU kan komma att granskas av UNECE avseende den bindande förhandlingsöverenskommelsen om att efterleva Århuskonventionen, artikel 7.
- föreliggande remissunderlag är irrelevant avseende delen vindkraft och ska återtas och omarbetas.
- vindkraftens indirekta ökning av klimatgaserna och temperaturhöjningar ska betraktas som en klimatbelastning för att nå målet noll nettoutsläpp av växthusgaser senast 2045. Detta ska inarbetas i utsläppsregelverket.

Vindkraft är varken klimatneutral eller fossilfri.

- tillverkning i Kina och Europa baseras på stor andel fossilkraft.
- reservkraft baseras oftast på fossil energi (gas och kol) i dessa områden.
- även Sverige är beroende av importerad fossil energi vid stiltje.

Vindkraften

- höjer regional och lokal temperatur.
- emitterar metan ur våtmarker och humuslager
- blockerar indirekt CO₂-återföringen i hav och på land. Vilket höjer andelen klimatgaser.
- har skövlat Amazonas alla balsaskogar
- har orsakat sjukdomar och förgiftning av stora områden vid brytning av neodym i Kina.
- orsakar klimatförändringar och torra under sommarhalvåret.

Regeringen missar det uttalade målet att få medborgarnas acceptans och inkludering i denna del av klimatomställningen. I andra delar, avseende kärnkraft och reduktionsplikten, har ministrarna Busch och Pourmokhtari visat vägen mot en förnyad effektiv klimatomställning.

Regeringen kan nu uppfylla vallöftet om evidensbaserad politik och genomföra de saknade och nödvändiga riskanalyserna, som erfordras för att säkerställa en hållbar, hälsosäker och rättvis framtid för kommande generationer.

Nuvarande okunnighets- och tystnadskultur är ett stort hinder för att rädda såväl globala som nationella klimat- och hållbarhetsmål och det genuina svenska landskapet och de nationella miljömålen; Begränsad miljöpåverkan, Giftfri miljö, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Storslagen fjällmiljö, God bebyggd miljö och Ett rikt växt och djurliv.

Vindkraft höjer andelen klimatgaser genom förhöjd temperatur, ökade utsläpp av CO₂ och metan och minskade återtag av CO₂ (Hav- och land). En oberoende utvärdering av vindkraftens indirekta klimateffekter skulle medföra en radikalt ändrad syn på den ”gröna omställningen” och motsäga mistroendevotum mot att de ansvariga ministrarna inte klarat klimatmålen i tid. Det skulle också ifrågasätta kritiken mot slopad reduktionsplikt, då skogarnas förmåga till nettoåtertag av CO₂ redan är irrelevant, enligt finska och svenska rapporter.

Och som ytterligare försämras av vindkraftens underskattade klimatpåverkan, samt den ökade volymen CO₂ vid förbränning av skogsrester, som normalt bryts ned över 80 år (GROT och biobränsle).

EU-rapporten *Road to EU Climate Neutrality by 2050 Spatial Requirements of Wind/Solar and Nuclear Energy and Their Respective Costs*, visade redan 2021 att vindkraften är övervärderad.

https://roadtoclimateneutrality.eu/Energy_Study_Full.pdf

Sid 286. Denna studie fokuserade på två huvudkategorier av fossilfri förnybar kraftproduktionsteknik - särskilt vind/sol och kärnenergi. Den undersökte sannolikheten för framgång för EU:s klimatneutralitetsstrategi, de geografiska effekterna av den studerade tekniken och deras respektive kostnadseffekter. Vi fann att kärnkraftslösningen inte bara är lika klimateffektiv som den förnybara lösningen utan är mycket mindre utrymmeskrävande, betydligt billigare och har färre och mindre biverkningar.

Sid 291 Övergripande slutsatser.

.....Det finns en ökande insikt att vind- och solenergi inte kommer att kunna stödja den europeiska ekonomin, eller bara till överdrivna ekonomiska och sociala kostnader. Annan teknik behövs och kärnenergi är den mest framstående kandidaten. Kärnkraftsalternativet är en "ångrefri"-lösning som kommer att uppfylla EU:s politiska mål för energisäkerhet.

De stora kunskapsluckorna har snedvridit den svenska debatten. Trots sedan länge kända evidens och krav på demokratisk process för riskanalys av tydliga förödande miljö, hälso- och nationalekonomiska konsekvenserna, har regeringarna valt tre ödesdigra vägar

- försök att fastställa modeller för mutning av lokalpolitiker och närboende för att öka incitamenten. Det ska betraktas som gravt oetiskt att friköpa sig från vindkraftens sjukdomsframkallande exponering, andras risker för ohälsa, förstörd barndom och privatekonomiska förluster.

- sprida undermålig information för att påverka miljöprövningsprocesserna eller beskylla motsidan att fördröja dessa processer. Med underförstådd agenda att miljötillstånden måste beviljas, trots de existentiella hoten.

- tillsätta en utredning som ska öka takten i utbyggnaden av havsvindkraften. I syfte att ge aktörer ensamrätt att etablera sig i ett havsområde i ett tidigt skede. Utan respekt för de existentiella hoten. Regeringarna har inte heller bedömt de geopolitiska riskerna där det sägs att 90 % av vindkraftanläggningarna ägs av utländska fondbolag som i de flesta fall gömmer sig skatteparadis som Jersey, Luxemburg och Schweiz. Den största enskilda ägaren i svensk vindkraft är ett kinesiskt kärnkraftverk (CGN), som bl.a. kontrollerar Sveriges största vindkraftsprojekt, **Markbygden Ett**. Där man nu ansöker om rekonstruktion, då företaget är konkursmässigt.

➤ **GP. Grön bubbla inom vindkraften - många bolag nära konkurs. Christian Sandström.**

<https://www.gp.se/ledare/gastkronika/gron-bubbla-inom-vindkraften-manga-bolag-nara-konkurs.da4b587a-b0bd-47ee-abd0-7defef4c57e4>

➤ **Dagens industri. Skatteverkets krav: Låt kinesiska staten betala**

<https://www.di.se/nyheter/skatteverkets-krav-lat-kinesiska-staten-betala/>

➤ **Kråktorpet Vind, Sundsvall: Ihåliga kinesiska investeringar i vindkraft. Christian Sandström.**

<https://www.gp.se/ledare/gastkronika/ihaliga-kinesiska-investeringar-i-svensk-vindkraft.8a72a27b-01da-45c9-ba75-7c3f7f280ef7>

➤ **Hötkölen Windfarm, Ljusdal: En grön lyxfälla i en kinesisk brevlåda. Cristian Sandström.**

<https://www.gp.se/ledare/gastkronika/hogkolen-windfarm-en-gron-lyxfalla-i-en-kinesisk-brevlada.aae0a38b-2815-4f84-8924-dce4e4966dc1>

Samtidigt pågår en fyrdubbel utbyggnad med kraftigare verk i Piteåområdet utan utvärdering av infraljudens och markvibrationernas effekter. På andra sidan Bottenviken uppstår bullermattor med infraljud som täcker stora delar av Österbotten.

Vindbrukskollen – Sverige en europeisk råvarukoloni.

<https://www.energimyndigheten.se/fornybart/vindkraft/vindlov/vindbrukskollen/>

Ett skrämmande exempel är fallet Sötterfällan som drabbat ett 100-tal fastigheter väster om Jönköping inom en radie av 5 km. Som närmast på det kriminella avståndet 650 m.

<https://vimeo.com/892939498/c796b8beb0?share=copy>

Många vittnesmål talar för att centralmaktens övergrepp redan gått för långt.

Anna <https://www.youtube.com/watch?v=pjHiHyGoJ34>

Ellinor <https://youtu.be/NfQEw8haRPc>

Elisabeth https://www.youtube.com/watch?v=aLcpilL_8qA

Barbro https://www.youtube.com/watch?v=5_BtaA_5RO0&t=201s

Ulla Heine Läkare. Hälsogruppen, Rättvisa vindar Norra Östergötland. Summering.

<https://www.youtube.com/watch?v=GWm8c0BZIZQ>

Susanne Hjelm <https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=f8pqCkCqQas&feature=youtu.be>
Bildmontage kan förvanska den verkliga upplevelsen efter uppförandet, genom användning av vidvinkelobjektiv, släpljus längs rotorbladen jämfört med svart i motljus, regntung himmel eller starkt solsken, sneda kameravinklar i höjd och sidled.

<https://www.dagenshultsfred.se/nyheter/e/134197/motstandare-havdar-att-bilderna-ar-manipulerade-lamnar-ingen-oberord/>

/Majoritet i kommunfullmäktige avvisade projektet 2024-01-06/

Bullerberäkningar görs med sommardata för luftfuktighet, temperatur m.m., som kan vara ca 3,5 dBA lägre än vid kalla vinterförhållanden.

Föreningen God Livsmiljö Hylte och Riksorganisationen Motvind Sverige har till Hav- och Vattenmyndigheten föreslagit att följande förslag och frågor lyfts till regeringen.

1. Beslut om temporärt moratorium för planering och miljöprovning av vindkraft, med stöd av Miljöbalken 2 kap §§ 3, 4, 9 och 10. avseende principer för *Försiktighet, Bästa teknik* och *Slutavvägning*. I avvaktan på transparent process och

- utredningsdirektiv för riskanalys av vindkraftens alla former av klimatpåverkan enl. Klimatlagen 2§.
- utredningsdirektiv för fastställande att nationell strategisk plan för klimat och förnybar energi, enligt EU-kommissionens handlingsplan för Århuskonventionens artikel 7.
- utredningsdirektiv för utvärdering av infraljudens och de lågfrekventa ljudens medicinska effekter
- utredningsdirektiv till Uppsala Universitet att medverka vid ovanstående punkt för fastställande av säkra regelverk för vindkraftsbuller.
- inrättande av tredjepartsorgan för beräkning och kontrollmätning av vindkraftsbuller.
- prioritering av internationella åtaganden och nationella beslut för avsättning av nödvändiga arealer för naturvård enligt
 - ◆ EU-kommissionens plan Fit for 55, återställning av den biologiska mångfalden 2030.
 - ◆ Inkluderande säkerhetszoner på flera km mot vindkraftverk.

- ◆ UN:s reviderade globala konvention för biologisk mångfald (>30 %).
 - ◆ nationella krav på utökade arealer för naturskydd enligt *SOU 2021:51 Artskyddsutredningen* och *SOU 2020:73 Skogsutredningen*.
2. Prioritering av avsättning av mark för säkerställande av landets grundvattentäkter med tillhörande tillrinningsområden, enligt EU-kommissionens rekommendation 2019.
 3. Omförhandlingar med Danmark-Norge-Finland enligt ESBO-konventionen för gränsöver-skridande miljöskador. Med målsättning att
 - stoppa havsbaserad vindkraft i Kattegatt och Skagerrak, och
 - i samverkan med EU-kommissionen och Danmark driva frågan om en skyddad Europeisk Marin Zon i Kattegatt.
 - stoppa klimatförändringar och torka över Danmark och Sydsverige som orsakas av >10.000 havsbaserade vindkraftverk i Nordsjö-Skagerrak-Kattegatt-regionen. (Inkl. Norge)
 - stoppa heltäckande bullermattor med hälsofarligt pulserande infraljud som bildas när ljudvågorna från de extremt höga och stora industrialläggningarna interagerar över
 - Kattegatt mellan Danmark och Sydsverige.
 - Bottenhavet mellan Markbygden och finska Österbotten.
 - havet runt om Gotland
 - lyfta frågor om skydd av specifikt skyddade arter enligt OSPAR- och HEMKOM-konventionerna till respektive organ, för tolkning av regelverk och the Baltic Sea Action Plan.
 - diskutera gemensam återuppbyggnad av kärnkraft vid Barsebäck för backup av Malmös, Köpenhamns och Sydsveriges basbehov av planerbar energi.
 4. Utvärdering av geopolitiska frågor och riskerna att internationella investerare med bas i skatteparadis och diktaturstater får kontroll över landets energiresurser och territorium.
 5. Beslut om återkallelse av felaktiga miljötillstånd för Kattegatt Syd och Galatea-Galene enligt Miljöbalken 24 kap. 3§ punkt 1, p.g.a.
 - desinformation, undanhållen information och blockering i rättssak. Nu föremål för ansökan om prövningstillstånd vid Högsta Förvaltningsdomstolen.
 - Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten enligt Miljöbalken 4:2§, som skyddar Kustområdet i Halland, Kullaberg och Hallandsåsen med angränsande kustområden och som tydligt fastslår att *”turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt ska beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.*
Denna paragraf kan bara ändras genom ett riksdagsbeslut.
- De extrema planerna på historiskt massiv industrialisering av våra hav, måste först granskas kritiskt med nationellt övergripande hållbarhetsperspektiv.

Halmstad 24-01-17

Ove Björklund

God Livsmiljö Hylte

Ansluten till riksorganisationen Motvind Sverige

Medlem i European Platform Against Windpower (EPAW)

Appendix

Framsteg, risker, oklarheter, motsägelser och möjligheter.

Kortfattade kommentarer till specifika avsnitt i utkastet till Klimathandlingsplan.

Sid 10. 2 Klimatpolitiken som motor i en växande ekonomi.

Generellt korrekt. Men regeringen har inte insett eller utvärderat vindkraftens destruktiva konsekvenser för klimat, folkhälsan och natur. Dialog och demokratisk process saknas.

De alarmerande ohälsa- och klimateffekterna måste leda till moratorium och utvärdering av oberoende expertis.

Sid 10. Punkt 2. Teknikutveckling och en massivt ökad användning av klimatneutral el är en förutsättning för omställningen. Regeringens färdplan för ny kärnkraft är en avgörande pusselbit.

Positivt. Men inkluderar också vindkraft, som motverkar hållbar samhällsutveckling.

Regeringen bryter sina vallöften om ”Inga gröna stålskogar av vindkraftverk”, som nu inte ens utsätts för obligatorisk riskanalys.

Sid 12. EU:s klimatpolitik utvecklas och ställer nya krav på Sverige

Negativt. EU:s klimatlag från 2021 mot klimatneutralitet senast 2050 bygger på rigid inställning och okunskap om vindkraftens destruktiva konsekvenser. Starka reaktioner från europeiska NOG-grupper (Non Government Groups). Franska organisationer har lyft frågan om prövning i EU-domstolen.

Sid 12. Fit for 55, styr mot snabbt minskande utsläpp till 2030.

Att EU agerat så kraftfullt mot klimatkrisen innebär att Sveriges nationella rådighet över klimatpolitiken har minskat och att klimatpolitiken i större utsträckning än i dag kommer att regleras på EU-nivå. Vår nationella klimatpolitik behöver därför anpassas till EU:s gemensamt beslutade klimatpolitik

Negativt. Detta dekret saknar vetenskapligt stöd avseende hälsa, klimatutsläpp m.m. Regeringen har i stället undertecknat ödesdigert konsensusavtal med de nordeuropeiska staterna för massiv utbyggnad av Nordsjön. Utan insikt om de gränsöverskridande klimat-effekterna och riskerna för extremtorka som kommer att drabba Sydsverige eller

- vibrationernas påverkan av 50 arter med viktig funktion i sedimentlagrens ekosystem
- extremsvårens påverkan av fiskarnas reproduktionsområden (antal romkorn och storlek)
- vibrationernas störningar av torskynglens och andra fiskarters orientering och vandringar
- magnetfältens störningar av krabbornas vandring och deformation av humrarnas yngel
- störningar i fåglarnas och tumlarnas uppfödning- och viloområden
- rotorbladens dödande av fåglar, fladdermöss och insekter mitt i flyttlederna. Den nya mänskligt utvecklade globala toppredatorn.
- hinderbelysningarnas rubbning av ekosystem och planktonmängd
- verkens hinder av vindar och strömmar. Minskad CO2-fångst och mindre planktonmängd
- Den begränsade energitillgången per ytenhet. Mer verk = mindre effekt/verk.
- spridning av giftiga plastnanopartiklar
- risker för seismisk aktivitet i Tornquistiska seismiska zonen mellan Danmark och Sverige
- allmänhetens rättigheter till orörda landskap och fria horisonter utan skadligt infraljud.

Regeringen bryter här också vallöftet att politiken ska baseras på vetenskapliga evidens.

Samma kunskapsbrist och cyniska fakta- och klimatförnekelse finns hos

- oppositionen som ständigt anmäler regeringen till konstitutionsutskottet med hänvisning till ovederhäftiga och förlegade påståenden om ”grön omställning”. Och som initierat utredning för ekonomiska incitament för att påverka kommuner och drabbade medborgare.
- klimatpolitiska rådet som aldrig analyserat de vetenskapliga evidensen och konsekvenser för livsmedelsberedskap, folkhälsa, välfärdssystem och näringsliv.
- länsstyrelser som inte ens registrerar viktig samrådsinformation i beslutsförslag till regeringen. Som därmed undanhålls avgörande fakta. (Kattegatt Syd/Galatea-Galene).

- myndigheter som inte respekterar WHO Guidelines for European Environmental Noise 2018, som dömt ut tillämpningen av dBA som mätnorm då det filtrerar lågfrekvent ljud och riskerar ”adverse health effects” med rekommendationen att fastställa nya regelverk i samverkan med medicinsk expertis och allmänheten
- konsulter som förminskar skadliga bullereffekter och miljöpåverkan
- näringslivet som inte inser vindkraftens destruktiva effekter på skogsnäringen, lantbruk-rennäring och fiske med effekter för livsmedelsbranschen, samt den viktiga turismen
- offentliga sektorn som inte inser riskerna med ökad sjuklighet, sämre uppväxt och utbildningsresultat samt ökade kostnader för sjukvård, socialförsäkringssystem och läkemedel
- domstolssystemet som inte respekterar Folkhälsomyndighetens regelverk för inomhusbuller eller bevis om medicinska konsekvenser, ända upp till högsta nivå. (Ängersjö).

Den historiska farsen fortgår utan aning om det skapade undergångsscenariet och insikt om vägs ände.

Regeringen bör i EU lyfta fråga om revidering av vindkraftens roll i klimatpolitiken och omvärdering av regelverket för utsläppshandel. Sådan kritik finns hos EU-parlamentariker i andra delstater. Steg 1. Framförande av energiplan till riksdag och EU-kommissionen.

Sid 14. För att kunna möta samhällets ökade behov av el och för att möjliggöra samhällets omställning till klimatneutralitet är alla fossilfria energikällor nödvändiga.

Positivt men fel slutsats. Vindkraft är inte fossilfri. Uppvärmning, torra och blockering av återfångst av CO2 är en klimatbelastning. Vindkraftens övrigt destruktiva effekter diskvalificerar den som hållbart alternativ. Det återopade målet om 100 procent fossilfri elproduktion till 2040 är därmed irrelevant (Beslut 2023-06-20).

Sid 14. Samtidigt är det avgörande att elanvändningen fortsätter att effektiviseras.

Regeringen avser att återkomma till riksdagen med en energipolitisk inriktningsproposition.

Positivt. Idag byggs fastighetsområden som lagrar solvärme och klarar det egna el- och värmebehovet. Lantbruksföretag kan bli självförsörjande genom biogasproduktion. Potential för geotermisk djupvärme uppskattas till ca 40 TWh. Kärnkraftverkens kylvärme har stor potential. Likaså kärnavfallet. Flera länder driver utvecklingsprojekt. Fusionskraft runt hörnet. Effektivisering av fastighetssektorn och självförsörjande bostadsområden, m.m.

Den energipolitiska inriktningspropositionen måste utarbetas i en demokratisk transparent process enligt EU-kommissionens och UNECEs handlingsplan för nationellt strategiska planer. I samverkan med representanter för civilsamhällets drabbade

Sid 14. De viktigaste förutsättningarna för omställningen är trygg och kostnadseffektiv leverans av fossilfri energi, förutsägbara och effektiva tillståndsprocesser, nödvändig infrastruktur och tillgång till relevant kompetens för att möjliggöra företagens omställning.

Argumentet ”effektiva tillståndsprocesser” är i sig vällovligt, men syftar enbart till att så snabbt som möjligt och ”förutsägbart” krama ut mer energi ur det svenska kulturlandskapet och de svenska redan hotade haven.

Sid 14. Klimatomställningen ger nya konkurrensmöjligheter

Sverige kan bidra till de globala utsläppsminskningarna genom export, både av grön innovationsteknik och av varor som produceras med lägre klimatpåverkan än i omvärlden eller är helt klimatneutrala.

Genom att Sverige ligger i framkant i klimatomställningen skapas också möjligheter för att attrahera utländska direktinvesteringar. Tack vara tillgång till fossilfri el, råvaror, hållbart producerad biomassa, kompetent arbetskraft och en väl utbyggd infrastruktur för kommunikationer har Sverige också möjlighet att göra klimatomställningen till en tillväxtmotor.

Genom att Sverige ligger i framkant i klimatomställningen skapas också möjligheter för att attrahera utländska direktinvesteringar.

Övervärdering och felaktigt baserat på narrativet att vindkraft är ett komplement. Ingenstans nämns att vindkraft inte bär sina kostnader för de destruktiva effekterna på folkhälsa, välfärds- system, klimat,

ekosystem, biologisk mångfald och huvudnäringar inom skog- och lantbruk, renskötsel, fiske och turism

Dessa kostnader är inte värderade i nationalekonomiska termer. De medicinska effekterna är omöjliga att värdera och diskvalificerar vindkraften.

Sid 14. Sverige bidrar till det globala klimatarbetet genom att främja en snabb omställning till cirkulära och biobaserade värdekedjor där naturresurser används mer effektivt och där avfall och avverkningsrester från exempelvis skogsindustrin kan förädlas till viktiga fossilfria drivmedel och andra insatsvaror i raffinaderi och petrokemisk industrin.

Tveksam analys av biobaserade värdekedjor och avverkningsrester från skogsindustrin.

Produktion av skogsrester kräver energi vid insamling och transporter och distribution.

Omedelbar förbränning av biobränslen och skogsrester påskyndar den normala långsamma nedbrytningen över 80 år. Skogarnas förmåga att återta CO₂ är redan irrelevant enligt finska och svenska rapporter och försämras ytterligare av vindkraft genom lägre tillväxt.

Reservationen gäller inte biogas från halm, vägkanter, tång, etc. Många forskare förespråkar mer mindre avverkning och mer produktion av timmer som binder CO₂ under lång tid.

För att uppnå målsättningarna i Parisavtalet kommer det krävas stora mängder negativa utsläpp. Sverige har tack vare en omfattande bioekonomi och stora punktkällor med biogen- koldioxid bra förutsättningar för negativa utsläpp genom lagring av biogen koldioxid (bio-CCS).

Positivt. Oklar kostnad.

Elektrifiering – en förutsättning för omställningen

Byte till elmotorer innebär att elektrifieringen blir en kraftig energieffektivisering. Genom att satsa på laddinfrastruktur för fordon och tankinfrastruktur för vätgas skapas förutsättningar för el och vätgas att snabbare ersätta bensin och diesel och på sikt också bidra till att transportkostnaderna kan minska.

Rätt beträffande kärnkraft och vattenkraft. Fel beträffande vindkraft som inte bär kostnaderna för sina destruktiva konsekvenser.

S15. För att bygga den fossilfria ekonomin krävs en säker tillgång till hållbart producerade råvaror.

För att bygga elsystem, energiproduktion, batterier och övrig teknik som behövs i en fossilfri ekonomi behöver Sverige i betydligt högre utsträckning utnyttja de råvaror vi besitter. Sverige kan genom en stark gruvsektor och cirkulära användningen av mineral bidra till en ökad självförsörjningsgrad inom EU av metaller och mineral som ofta är centrala råvaror i tekniker som är avgörande för klimatomställningen och därigenom bidra till ökad säkerhet och mindre beroende av import från tredjeland.

Underförstått att med havbaserad vindkraft i Östersjön och Nordsjön möjliggöra Sveriges och EUs massiva och destruktiva vindkraftsplaner. Ett undergångsscenario.

I övrigt generellt bra ansats för cirkulära processer för återvinning av ädla jordartsmetaller ur batterier och permanentmagneter.

Sid 15. Kärnkraften är en förutsättning för att nå klimatmålen.

Kärnkraften har potential att producera de stora mängder fossilfri el som är en förutsättning för klimatomställningen. Kärnkraftens betydelse för att nå klimatmålen om nettonoll-utsläpp lyfts även fram av Internationella Energiorganet, IEA. IEA bedömer att takten för utbyggnaden av kärnkraft behöver fyrdubblas till 2030 jämfört med 2022 för att klara netto-noll utsläpp till 2050. En ökad tillgång på kärnkraftsel stärker också leveranssäkerheten i det svenska elsystemet.

Starkt positiv omställning av klimatpolitiken. Kärnkraften utgör redan i dag en bärande del av det svenska elsystemet (30 %). procent av elproduktionen) och bidrar till att den svenska elmixen har unionens lägsta klimatavtryck (CO₂/MWh). Kärnkraften bidrar till en trygg elför-sörjning och ett robust elsystem.

Sid 15. Kärnkraften minskar behovet av nätutbyggnad och storskalig energilagring och möjliggör nyanslutning av intermittenta fossilfria energikällor såsom vind- och solkraft.

Korrekt beträffande nätutbyggnad och energilagring. Bör innebära att flera nationella kraftledningar nord-syd och energilager inte behöver byggas. Dessa besparingar bör beräknas. Positivt att lagstiftningen ändrats så att kärnkraftsutbyggnad kan ske där behovet finns. Bör leda till beslut om att stålverken LKAB och Green Steel, själva får uppföra kärnkraft-verk för produktion av vätgas till sin framställning av hybridstål. Förutsättningar finns för övrigt inte för mer vindkraft p.g.a. av vetenskapliga evidens för implosion av folkhälsa, ekosystem, biologisk mångfald, samhällsutveckling och näringslivet. Det är inte elkonsumenterna eller det lokala näringslivet som ska betala denna ogenom-tänkta satsning genom högre elpriser. 14 representanter för landets största industriföretag uttalade 24-01-08 att kärnkraften är helt nödvändig och att de är beredda att bidra till finansieringen. I konceptet ingår köp av den producerade energin.

Sid 16. Nedmontering av svensk kärnkraft har fått stora konsekvenser.

De tidigare politiska hindren och det tidigare förbudet i 6 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet mot att vidta vissa förberedande åtgärder för ny kärnkraft, den så kallade tankeförbudslagen, som har hindrat kärnkraftens utveckling har gjort stor skada och mycket arbete kvarstår för att återigen bygga upp kärnkraftens självklara roll inom Sveriges energisektor. Beskrivningen uppvisar många års vanskötsel av den svenska energipolitiken och felbedömningar av kommande effektbehov.

Utgångsläge sattes vid uppgörelse 2014-10-01, mellan de dåvarande regeringspartierna S och MP, om att deras ingång i en kommande energikommission skulle vara att kärnkraften ska ersättas med förnybar energi och energieffektivisering.

Dåligt underbyggda beslutsunderlag, ledde till beslut om att höja effektskatten 2015, trots att den dåvarande regeringen enligt Riksrevisionen hade tydliga indikationer på att beslutet kunde få betydande konsekvenser. Detta ledde till att fyra reaktorer lades ner och det svenska elsystemet påtagligt försämrades. Nuvarande regering drar nu ett tungt lass för att reparera dessa skador men gör ändå samma misstag att fortsätta förra regeringens planer på destruktiv vindkraft utan nödvändiga riskanalyser i en transparent demokratisk process.

Sid 17. 3. Kunskapsläget om klimatförändringar

Sid 21. 3.1. Globala utsläppsscenarier.

Avsnitten saknar analys av vindkraftverkens klimatpåverkan och riskerna att nederbörden hamnar i haven. Detta är extremt allvarligt i Sydsverige och på Öland och Gotland, när ca 10.000 havsbaserade verk orsakar gränsöverskridande effekter från Danmark och Nordsjön.

Sid 21. 3.3. Historisk utsläppsutveckling i Sverige.

Sveriges territoriella utsläpp av växthusgaser uppgick 2021 till 47,8 miljoner ton koldioxid-ekvivalenter. Ungefär en tredjedel av utsläppen kommer från inrikes transporter, en tredjedel från industrin och en tredjedel från andra sektorer, framför allt jordbruket, el- och fjärrvärme-produktion samt arbetsmaskiner.

Regeringen har inte utvärderat vindkraftens negativa klimateffekter genom regional och lokal temperaturhöjning, trigging av emission av klimatgaser ur våtmarker och humusskikt, samt blockering av naturens och havens normala återfångst av CO₂ (tillväxt).

Den korrekta effekten kan vara femfaldigt den officiella uppgiften ca 15 g CO₂/KWh.

Sid 24. 3.4. Indikatorer på den gröna omställningen

För att ställa om samhället så att målsättningarna i Parisavtalet kan nås krävs en snabb grön omställning. Detta är dock inte ett arbete som är i sin linda: det har pågått länge och pågår nu med accelererande fart.

Naturvårdsverket har på regeringens uppdrag tagit fram ett antal indikatorer för att beskriva takten i för den gröna omställningen.

Begreppet ”grön omställning” missbrukas åter. Vindkraftens korrekta utsläppsvärden måste inarbetas i Naturvårdsverkets indikatorsystem och EU-kommissionens utsläppshandels-system.

Sid 58. 7.1.1 Acceptans och inkludering i klimatomställningen

Sid 61. Av artikel 3 i barnkonventionen framgår att en bedömning av barnets bästa i första hand ska beaktas vid alla åtgärder

som vidtas som rör barn. Enligt artikel 19 har barn rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet.

Hallå. Som barn har vi ingen kunskap om att vindkraft påverkar blodkärl, hjärna, hjärta, lungor, immunsystem, talutveckling, barndom och livskvalitet.

Hallå, hallå.

Där stor del av befolkningen utsätts för okontrollerade medicinska experiment från fosterstadiet, genom de känsliga barndomsåren till ålderdomen när sensitiviteten åter ökar vid 55+.

Sid 64. 7.2 Prissättning av växthusgasutsläpp

Sid 74. 7.3. Effektivare tillståndsprocesser för en snabbare klimatomställning

...En viktig faktor som avgör omställningstakten är tiden för framtagande och prövning av en ansökan om tillstånd.

Klimatpolitiska rådet har vid flera tillfällen, senast mars 2023, rekommenderat att tillståndsprövning av verksamheter som bidrar till klimatomställningen behöver bli snabbare och mer transparenta.

Enligt aktörerna bakom de 22 färdplanerna för fossilfri konkurrenskraft som tagits fram inom ramen för kommittén Fossilfritt Sverige (dir. 2016:66) är ett av de dominerande hindren i genomförandet av planerna de långa tillståndsprocesserna för elledning, kraftproduktion och andra investeringar inom industrin.

Även under det nationella klimatmötet den 16 juni 2023 framkom att företag upplever att långa och oförutsebara tillståndsprocesser är ett betydande hinder för klimatomställningen.

Tiden från att företagen påbörjar ansökans samrådsprocess till dess att verksamheten kan starta behöver därför kortas för att klimatmålen ska kunna nås. Investeringsviljan för en grön omställning påverkas av tillståndsprocessernas förutsebarhet. Genom att minska osäkerheterna i processen med tydliga besked om krav och förutsättningar tidigt i processen kan Sverige bli mer attraktivt för investeringar som främjar en grön omställning.

Sid 74. 7.3.1 Tillståndsprocesserna enligt miljöbalken bör effektiviseras och kortas

Regeringens bedömning: Tillståndsprocesserna enligt miljöbalken bör utformas så att Sverige kan möta klimatomställningens utmaningar på ett effektivt sätt. Förändringar bör genomföras i systemet för miljöprövning för att möjliggöra kortare, mer förutsebara och effektivare tillståndsprocesser.

Skälen för regeringens bedömning

Tillståndsprocesserna enligt miljöbalken är kritiska för att näringslivet ska kunna starta nya verksamheter och ändra befintliga verksamheter, vilket har betydelse för näringslivets arbete med klimatomställningen. Kortare, mer förutsebara och effektivare tillståndsprocesser behövs för att säkra näringslivets konkurrenskraft, öka investeringsviljan och främja en effektiv industriell klimatomställning, vilket bidrar till att klimat- och miljömålen kan nås. En väl fungerande process möjliggör investeringar som styr mot ett långsiktigt hållbarhetsarbete.

Uttalandena är partiska och baserade på felaktig definition av begreppet ”grön omställning”.

Aktörerna är inte medvetna om vindkraftens destruktiva effekter. Här nämns aldrig de terrorliknande och hälsofarliga lokaliseringarna som nu når långt in i centralorterna.

En korrekt fastställd nationell strategisk plan hade avslöjat de destruktiva effekterna på folkhälsa, uppväxtmiljö, välfärdssystem, klimat, ekosystem, biologisk mångfald och huvudnäringar inom skog- och lantbruk, renskötsel, fiske och turism. De ackumulerade effekterna och de extrema höghöjdsverkens olämplighet skulle undanröja förutsättningarna för vindkraft i större delen av landet. Detta skulle leda till en kraftig begränsning av vindkraften och därmed öka ”förutsägbarheten” och eliminera ett stort antal miljöprövningsprocesser. Detta skulle frigöra kapital för andra energiformer och effektiviseringar.

Handlingsplanen bör också involvera överväganden av den storskaliga havsbaserade vindkraftens ineffektivitet.

Forskarna L. Miller och A. Kleidon presenterade redan 2016, rapporten **Wind speed reductions by large-scale wind turbine deployments lower turbine efficiencies and set low generation limits.**

Den visar att storskalig havsbaserad vindkraft inte leder till mer energiproduktion. De sammanfattar rapporten i faktarutan Significance: "Att förstå gränserna för elproduktion från vindar är ett krav för att planera en framtid för förnybar energi.

En svårighet vid uppskattning av sådana gränser är att vindkraftverk tar bort den kinetiska energin från atmosfären, så att många vindkraftverk minskar vindhastigheterna, vilket i slutändan sätter en gräns för hur mycket kinetisk energi som kan tas ut ur atmosfären. Vi visar att

denna avmattningseffekt kan förklaras av en detaljerad klimatsimuleringsmodell och en relativt enkel metod som inte direkt simulerar atmosfärsdynamiken. Denna avmattningseffekt är avgörande för överväganden, eftersom den gör varje verk mindre produktiv och visar det få landområden kan ge mer än $1,0 W_{em-2}$ el vid storskaliga anläggningar.

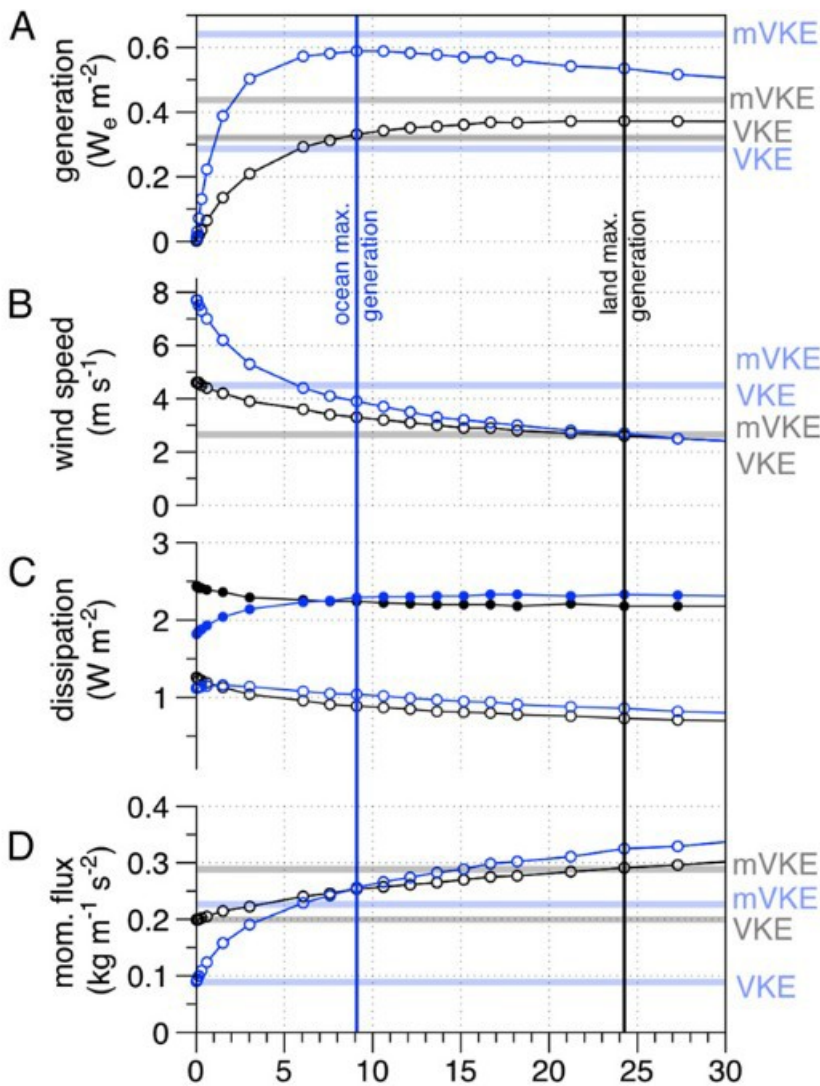

Fig. 1. Simulerad känslighet i global skala för årliga medelvärden för hastigheten på elproduktion (A), vindhastighet (B), spridning av den totala atmosfären (fyllda punkter) och nära ytan (öppna punkter) (C) och (D) nedåt flöde av horisontellt momentum till vindkraftverkens installerade kapacitet för hav (blått) och land (svart). De vertikala linjerna markerar den installerade kapaciteten som ger

maximala produktionshastigheter över havet.

De ekonomiska förutsättningarna för vindkraft är kraftigt överskattade .

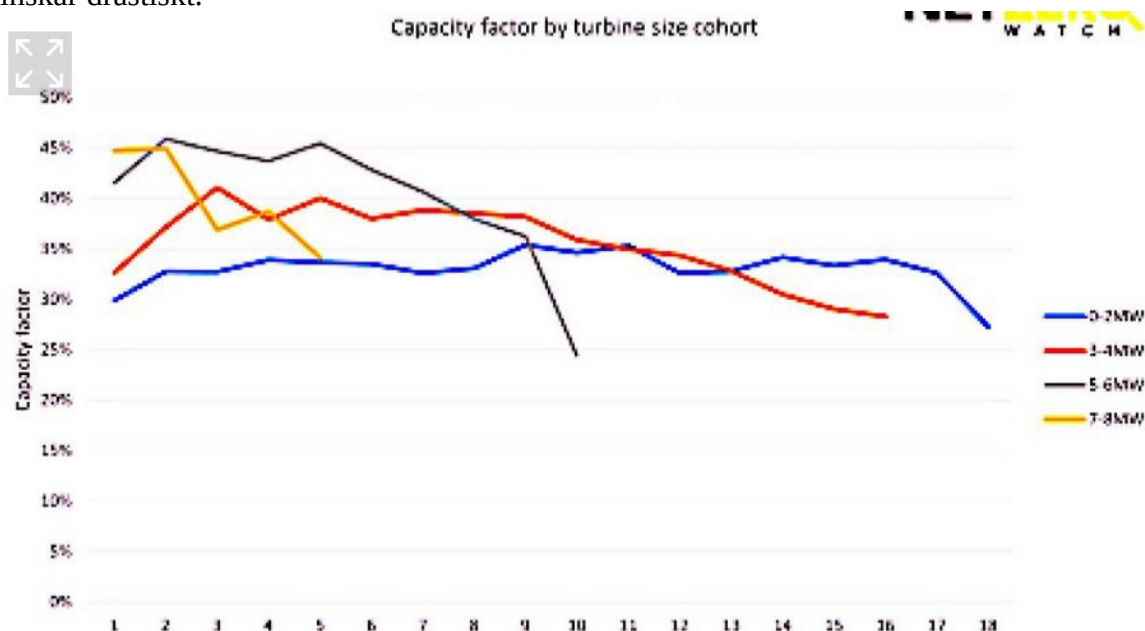
Klimatförändringarna kommer att minska vindhastighet och nederbörd till 2050, enligt klimatscenarier från de senaste IPCC-rapporterna. Enligt forskare vid Colorado University Boulder beror de försvagade vindarna på att temperaturskillnaderna mellan nordpolen och ekvatorn minskar när Arktis blir varmare. Eftersom det är temperaturskillnaderna som driver atmosfärisk energi så leder det till att regioner som norra Europa, södra USA, Storbritannien, norra mellanöstern och delar av Asien får mindre vind. Slutsatsen är att det blåser 10 procent mindre i den norra hemisfären

2050 och vid slutet av seklet kommer vindstyrkan ha minskat med mellan 14 och 18 procent. 10 % lägre vindhastighet motsvarar ca 30 % mindre energi.

Frank Hennig har presenterat termen **Terrestrial Stilling** (22-07-22), som beskriver en statistiskt verifierbar minskning av medelvindhastigheten i Tyskland.

Ledande svenska nationalekonomer (Henreksson-Sandström) avslöjar grava felbedömningar och snedvridande incitament. <https://www.nationalekonomi.se/sites/default/files/2021/09/49-6-mhcsca.pdf>

Experten Andrew Montford visar att stora vindkraftverk slits ut snabbare och att kapacitets-faktorn minskar drastiskt.

Montfords grafik visar hur man kan dela upp offshoreflottan i kohorter efter turbinstorlek och tittar sedan på hur kapacitetsfaktorn för varje kohort förändras över tiden. Mönstret är slående, säger Montford. Små turbiner – de längre spåren – börjar lågt, men försämras långsamt, om alls. Sedan, för varje steg upp av turbinstorlek, får man en högre utgångspunkt, men en snabbare försämringshastighet. (Ignorera dropparna i slutet av den grå och blå serien, som är anomalier av ett eller annat slag). Ett liknande mönster uppstod för landbaserade vindkraftsverk, konstaterar Andrew Montford,. Grafik: Net Zero Watch

Professor Hughes i Edinburgh har under 20 år gått igenom ekonomin för tusentals vindkraftverk och konstaterar att medellivslängden för havsbaserad vindkraft är 12 år, inte de 20-30 år som kalkylerna bygger på. Dessutom sjunker kapacitetsfaktorn på grund av slitage och kan efter 10-15 år vara halverad. Då räcker intäkterna inte ens till driftkostnaden. Senast bekräftat av att Vattenfall AB, lagt ned ett stort projekt utanför Skottland pga 40 %-iga kostnadsökningar. Kustnära anläggningar har tre gånger högre underhållskostnader (Nederländerna). Rekonditionering av rotorbladen kan krävas efter 2-5 år.

Uppgifter om optimalt avstånd mellan verken varierar.

- Kinesisk rapport **A review of offshore wind farm layout optimization and electrical system design methods** (2019) anger att korrekt avstånd mellan verken är 8 – 12 gånger rotordiametern i dominerande vindriktning. I sidled ska avståndet vara 3 -5 rotordiametrar.
- Studie vid Stanford University UK 2019, **Wind farm power optimization through wake steering**, anger att det i värsta fall kan uppstå en energiförlust om 40 % med hänsyn till avstånd och inflöde från närliggande vindkraftsparker, när vinden växlar till en riktning som är i linje med verkens uppställning. För att minimera de aerodynamiska förlusterna har det optimala avståndet visat sig vara 10 –15 rotordiametrar.

Slutsats: Minskande vindhastigheter med mindre energiinnehåll, samt ökade underhålls-kostnader kommer också påverka den landbaserade vindkraften, vilket måste utvärderas innan flera klimat-, miljö- och hälsofarliga industrianläggningar kan tillåtas.

Den nya tekniken med extrema rotorblad medför att spetsarna når hastigheter om 300 km/h. Studier vid University of Strathclyde, Glasgow och beräkningar av norska experter i the Norwegian Turbine Group, visar att dessa verk emitterar >50 kg molekyllära plastmolekyler /verk och år, i hård miljö. Stoffet innehåller PFAS-haltiga komponenter, som idag är förbjudna av EU-kommissionen. Partiklarnas positiva laddning binder i naturen lagrade miljögifter (PFAS, metylkvicksilver och frigjorda tungmetaller), som upptas av växt- och djurplankton och infiltrerar näringskedjan. Även rena molekyler av epoxyplast har så liten storlek (32 nanometer) att de kan penetrera cellkärnan och orsaka infektion. Denna förorening pågår redan i stor skala och leder till evig deponi i känslig natur. Vi blir aldrig av med dessa partiklar. Ett enda större verk sprider således över 1000 kg ickenedbrytbara partiklar under sin drift fram till nedmonteringen. Denna teknik är därför oacceptabel fram till branschen utvecklat teknik med hårdare yttskikt till.ex. av metall eller grafen.

Slutsats: Den nya typen av vindkraftverk uppfyller inte Miljöbalken 2 kap 3 § avseende bästa möjliga teknik, då det inte bevisats att den uppfyller kraven på ”*de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön*”.

Tekniken blir än mer ineffektiv i ljuset av den havbaserade vindkraftens klimateffekter och dess effekter på vindarnas energiinnehåll och uttorkande effekt på markmiljön. Här måste istället den totala kostnaden och bortfall av samhällsnyttan få avgörande betydelse, avseende produktionsbortfall och destruktiva effekter på civilsamhället, övriga energislag och landets basnäringar. Det finns inte ens garantier för att energin kommer att förbrukas inom landet. Tekniken uppfyller inte heller Miljöbalken 3 kap. Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden avseende

1 §. God hushållning. *Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov.*

Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

4 §. *Särskilda markanvändningsintressen, som stipulerar att Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk.*

Sid 196. 11.5. Utveckling av mätmetoder och stödsystem i skogs- och jordbruksmark

Regeringens bedömning: Metoder för att mäta upptag och utsläpp av växthusgaser från skogs- och jordbruksmark bör vidareutvecklas i syfte att på ett bättre sätt kunna följa upp det svenska åtagandet i LULUCF-förordningen. Regeringen har därför i budgetpropositionen för 2024 föreslagit att medel tillförs detta ändamål. Dessutom har regeringen i budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1) föreslagit att tillföra medel till metod-utveckling för att mäta klimateffekter i praktisk jordbruksproduktion samt till att testa åtgärder för att minska jordbrukets klimatpåverkan. Sammantaget bör dessa medel bidra till att kunskapen om effektiva åtgärder för att minska jordbrukets utsläpp samt metodutveckling byggs upp för att bättre kunna tillämpa åtgärder som förbättrar jordbrukets klimateffektivitet och kunna beräkna klimateffekter av åtgärder inom jordbruket.

Bör också appliceras på vindkraft.